

Delårsrapport 2022

Katrineholms kommun

Kommunfullmäktige 2022-10-24, § 120

Innehåll

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling	4
Inledning	4
Verksamhetens utveckling.....	4
Den kommunala koncernen	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
Samhällsekonomiska förutsättningar	7
Verksamhetsrapport.....	7
Volymutveckling	11
Finansiella risker och pensionsförpliktelser	12
Händelser av väsentlig betydelse	14
Väsentliga händelser under perioden	14
Övriga händelser.....	14
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse	15
Samlad bedömning och förväntad utveckling.....	15
Ekonomisk ställning & prognos	22
Budgetföljsamhet.....	22
Avsatta medel.....	23
De kommunala bolagen.....	23
Balanskravsresultat	25
Balanskravsutredning för perioden.....	25
Väsentliga personalförhållanden	26
Personalkostnader & personalstyrka	26
Medarbetarskap & ledarskap	27
Kompetensförsörjning & kompetensutveckling.....	27
Hållbart arbetsliv & arbetsmiljö	28
Jämställdhet.....	29
Åtgärdsplan	30
Samhällsekonomisk utveckling	30
Förväntad utveckling i Katrineholm	30
Planerade åtgärder	31

EKONOMISK REDOVISNING

Ekonomisk redovisning	34
Resultaträkning	34
Balansräkning.....	35
Noter.....	36
Drift- & investeringsredovisning	38
Driftsredovisning med helårsprognos.....	38
Investeringsredovisning med helårsprognos	40
Exploateringsredovisning med helårsprognos.....	41
Investeringsprojekt i kommunala bolag.....	42
BILAGOR	
Bilaga 1: Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag	43
Bilaga 2: Volymutveckling.....	44
Bilaga 3: Ord- och begreppsförklaringar samt förkortningar	49

Foto: Marcus Sundström

Översikt över verksamhetens utveckling

Inledning

Delårsrapporten innehåller en översiktlig och sammanfattande redogörelse för perioden den 1 januari till och med den 31 augusti 2022. I delårsrapporten redovisas och analyseras läge och förväntad utveckling gällande kommunens och de kommunala bolagens verksamhet och ekonomi, i förhållande till de beslutade målen och de ekonomiska ramarna. Det är vad som beslutats i Kommunplan 2019-2022 och Övergripande plan med budget 2022-2024 som delårsrapporten svarar upp gentemot.

Delårsrapportens upplägg har setts över utifrån aktuella rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR, vilket innebär en del förändringar när det gäller rubriker och innehåll jämfört med tidigare. Både nämnder och bolag har lämnat underlag till delårsrapporten, som dock inte innehåller någon sammanställd redovisning för kommunkoncernen. Syftet med delårsrapporten är att ge underlag för att kunna vidta åtgärder om utvecklingen inte följer det som planerats. Rapportens huvudsakliga fokus är att beskriva avvikelser i verksamheterna samt åtgärder för att hantera dessa. Det innebär att verksamhet som är i fas med den plan som fastställts för året inte kommenteras i någon större utsträckning.

Verksamhetens utveckling

Kommunsektorn gjorde under 2021 ett väldigt bra resultat. Det goda ekonomiska läget ser ut att fortsätta även under 2022. Den huvudsakliga orsaken till det är att löneökningstakten på den svenska arbetsmarknaden fortsätter att öka, vilket i sin tur påverkar skatteunderlaget och ger även i år en positiv avvikelse i skatteprognosen.

Kommunens totala budgetavvikelse uppgår till 123 mnkr för perioden. Helårsprognosen visar på en avvikelse mot budget på 81 mnkr, vilket ger ett prognostiserat resultat på cirka 140 mnkr för 2022. Nämndernas samlade budgetavvikelse i resultatet uppgår till 31 mnkr medan helårsprognoserna visar en avvikelse på knappt 12 mnkr i jämförelse mot budget. Finansförvaltningens budgetavvikelse uppgår till 92 mnkr samtidigt som helårsprognosen är cirka 70 mnkr.

Katrineholms Fastighets AB redovisar tillsammans med Katrineholms Industrihus AB ett resultat på 52,2 mnkr i delåret, helårsprognosen är satt till +16,5 mnkr. Katrineholm Vatten och Avfall AB:s resultat är 1,8 mnkr, medan det för helåret prognosticeras ett resultat som är i linje med eller något bättre än budgeterad nivå på 0,6 mkr. Västra Sörmlands Räddningstjänst redovisar ett resultat på -0,9 mnkr i delåret och prognostiserar ett underskott på 1,0 mnkr vid årets slut.

Av kommunens budgeterade medel för investeringar i verksamheterna har 34 procent nyttjats fram till sista augusti och prognosen pekar på att knappt 80 procent kommer att nyttjas i år. För de investeringar som ingår i exploateringsverksamheten har 60 procent nyttjats till och med augusti.

Inom kommunkoncernen pågår ett flertal stora ny-, till- och ombyggnadsprojekt. Två nya skolor, en ny idrottshall, utbyggnad av en skola samt ombyggnation av äldreboende är stora fastighetsinvesteringar som hittills har färdigställts under året.

Antalet årsarbetare inom kommunorganisationen har minskat med motsvarande tio heltidstjänster jämfört med motsvarande period förra året. Även antalet månadsanställda har per sista augusti minskat jämfört med förra året, samtidigt som andelen tillsvidareanställda har ökat och andelen visstidsanställda minskat. Trots minskningen av antalet årsarbetare har kommunens lönekostnader totalt sett ökat något jämfört med motsvarande period 2021, främst till följd av ökade lönenivåer.

Pandemin har fortsatt att påverka verksamheterna, bland annat genom högre sjukfrånvaro och ökade kostnader för övertid jämfört med förra året. I januari var sjukfrånvaron mycket hög, nästan på samma nivå som under pandemins inledning våren 2020, för att därefter minska succesivt. I slutet av våren var

sjukfrånvaron nere på samma nivå som före pandemin men under sommaren har den återigen ökat, en trend som tyvärr verkar fortsätta.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs genom kommunens nämnd- och förvaltningsorganisation samt genom två helägda bolag. Delar av den kommunala verksamheten bedrivs i samverkan med andra kommuner genom gemensamma nämnder och kommunalförbund. Verksamhet bedrivs också genom flera samägda företag. En översiktlig bild av den kommunala verksamheten visas i organisations-schemat nedan.

*Ägs genom koncernbolag. **Ingår ej i kommunkoncernens sammanställda redovisning i årsredovisningen.

Under perioden har inga förändringar skett gällande den övergripande organisationsstrukturen för kommunkoncernen eller kommunens nämndsorganisation. Vissa mindre interna förändringar har skett:

- Inom samhällsbyggnadsförvaltningen har förvaltnings-/näringslivschef tillsatts från och med augusti. Tjänster har rekryterats till den nybildade fastighetsavdelningen som nu är fullt bemannad.
- Under våren inleddes rekryteringen av förvaltningschef för både service- och teknikförvaltningen samt kulturförvaltningen då tidigare befattningshavare sagt upp sig. Ny förvaltningschef tillträder i början av oktober.
- Förberedelser har inletts inför den nya överförmyndarnämnden som inrättas från och med 2023. Chef för verksamheten har rekryterats samt tillträtt.

- Viadidakt har under våren utökats med en ny biträdande rektor inom komvux med ansvarsområde sfi samt samhällsorientering.
- Till kommunledningsförvaltningen pågår rekrytering av lönechef och under hösten kommer rekrytering av ekonomichef att genomföras. Ny kommunjurist har tillträtt under sommaren.
- Inom service- och teknikförvaltningens avdelning mat och måltider har kökschefernas ansvarsområden utökats och samtliga har nu fullt arbetsmiljöansvar. Organisationsstrukturen är likvärdig för samtliga kök, med en kökschef som närmaste chef och en enhetschef i organisationen.
- Inom bildningsförvaltningen har vissa förändringar i ledningsstrukturen gjorts. En mindre justering av programfördelningen inom KTC har genomförts och på Lindengymnasiet har en biträdande rektor tillsatts. Det har under året skett flera rektorsbyten inom både förskola och skola. Den nya Stensättersskolan öppnade till höstterminen och leds nu av två rektorer, en för förskoleklass till år 3 och en för år 4-6 samt grundsärskola. Dessa rektorer flyttade från Västra skolan respektive Östra skolan.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I detta avsnitt beskrivs förhållanden som är viktiga för att bedöma kommunens resultat och ekonomiska ställning per den 31 augusti 2022. Även volymutvecklingen inom olika verksamhetsområden sammanfattas.

Samhällsekonomiska förutsättningar

Det ekonomiska resultatet i kommunsektorn beräknas bli starkt 2022 liksom åren innan. 2020 och 2021 års starka resultat berodde främst på tillfälliga faktorer och inte på överskott i verksamheterna. Överskotten kom i stället främst från höga statsbidrag, betydligt högre skatteintäkter än förväntat och också från en positiv börsutveckling som gjorde att värdet på finansiella placeringar växte rekordartat kombinerat med låg ränta på lån. Trots andra förutsättningar, med bland annat rekordhög inflation och nedgång på börsen, beräknas 2022 bli ett år med fortsatt starka resultat för kommuner och regioner. Detta tack vare att skatteintäkterna fortsätter att öka snabbt, vilket är en effekt av att sysselsättningen ökat efter att de flesta restriktionerna i och med pandemin togs bort i början på året.

I början av 2022 förväntades inflationen minska till följd av sjunkande energipriser och uppluckring av flaskhalsar för import och export. Utvecklingen av inflationen har istället gått åt motsatt håll. Nya orosmoln har dykt upp i och med det säkerhetspolitiska läget i omvärlden – kriget i Ukraina – och utsikterna för framtiden har under våren och sommaren blivit allt dystrare. Sverige har just nu den högsta inflationen på över 30 år och prishöjningarna slår brett. I nuläget bidrar i princip alla huvudgrupper och varor och tjänster till den ökade inflationen. Den höga inflationen påverkar alla ekonomins sektorer och urholkar köpkraften. Ökade priser på livsmedel, el och bränsle tillsammans med ökade räntor och nedgång på börsen gör att hushållen drar ner på konsumtion som inte är nödvändig. Till följd av detta har den svenska ekonomin börjat bromsa in redan under 2022 och inför 2023 väntas utvecklingen leda till en lågkonjunktur.

Verksamhetsrapport

Till delårsrapporten har kommunens nämnder och bolag lämnat en kortfattad verksamhetsrapport för perioden med beskrivning av förhållanden och händelser som väsentligt påverkat ekonomi och verksamhet. Fokus ligger i första hand på avvikelser i förhållande till plan. Verksamhetsrapporterna har sammanställts med utgångspunkt från de sju övergripande målen i Kommunplan 2019-2022.

Tillväxt, fler jobb och ökad egen försörjning

Befolkningsstatistiken för första halvåret visar att antalet invånare i Katrineholms kommun har minskat med 75 personer sedan årsskiftet. Totalt hade kommunen 34 689 invånare per 30 juni 2022. De tydligaste trenderna i statistiken är att det föds färre barn samtidigt som inflyttningen har minskat under perioden. För att få fler att flytta till Katrineholm fortsätter arbetet med att bygga fler och attraktiva bostäder och med att ge bra förutsättningar till befintliga företag att utvecklas och växa samt locka nya företag att etablera sig i kommunen.

Läget på arbetsmarknaden har förbättrats något men arbetslösheten är fortsatt hög. Arbetslösheten i Katrineholms kommun var 9,1 procent i augusti 2022, en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2021. Kommunens verksamhetsvolym har minskat inom både vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder, samtidigt som de deltagare och elever som kvarstår bedöms behöva ett allt större individuellt stöd för att komma vidare i sin utveckling.

Inom försörjningsstöd har antalet ärenden och kostnaderna fortsatt att minska. Jämfört med samma period 2021 har kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd minskat med 5,5 mnkr. Antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat med 17 procent. Det innebär även att det är i snitt 110 färre barn som ingår i hushåll med försörjningsstöd. Antalet unga vuxna 18-24 år med försörjningsstöd har minskat med 24 procent. Ett arbete pågår för att omvandla försörjningsstöd till anställningar där kommunens kostnad för individens försörjningsstöd växlas mot att betala mellanskillnaden mellan lönen och Arbetsförmedlingens lönesubvention.

I mars gjordes även en kartläggning av ärendena inom försörjningsstöd för att se vilka insatser som saknas. Det som främst bedöms behövas är aktiv utredning av hälsostatus och arbetsförmåga. Kommunen kommer att ansöka om medel hos samordningsförbundet RAR för en utredningsfunktion som kan bedöma arbetsförmåga. Syftet är att fler hushåll ska kunna bli självförsörjande genom arbete eller sjukersättning/aktivitetsersättning.

Attraktiva boende- och livsmiljöer

Antalet inkomna bygg- och anmälningsärenden var under första kvartalet cirka 30 procent högre än genomsnittet för åren 2016 till 2021. Under andra kvartalet har antalet inkomna byggärenden minskat betydligt. Bedömningen är att antalet inkomna bygglovsärenden kommer att ligga på en lägre nivå framöver, bland annat på grund av höjda räntor och inflation.

KFAB ser en avmattning av efterfrågan, både gällande nyproducerade lägenheter samt lägenheter i byggnader som genomgått omfattande renoveringar, och bolagets uthyrningsgrad har minskat något. KFAB bedömer att uppdraget att erbjuda bostäder till utsatta och svaga grupper tillgodoses, men att det finns ett underskott av seniorbostäder och trygghetsbostäder.

För öka trygghet och säkerhet pågår ett arbete inom KFAB för att utveckla säkerhetssystem och närvaro i vissa bostadsområden. Bland annat har bevakningen utökats genom anlåtande av säkerhetsbolag som genomför trygghetsvandringar på kvällar och helger. KFAB utvecklar även låssystem och kameraövervakning i källarutrymmen och tvättstugor och installerar närvarostyrd belysning i gemensamma utrymmen.

Det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet har fokuserats på förberedelser inför ny lagstiftning 2023. Länsstyrelsen har granskat organisation och dokumentation och kommunen har fått positiv återkoppling. Arbetet med en kommun fri från våld pågår. Kompetenshöjande och avhjälpande insatser genomförs och planeras, till exempel sker ett systematiskt samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och fritid med fokus på barn och unga i riskzon för kriminalitet och missbruk.

Resandet med buss har en bit kvar innan återhämtning skett till samma nivå som före pandemin. Biljettintäkter är därmed något lägre och kostnaden för kollektivtrafik högre på grund av indexuppräknings. Arbetet med mobility management, ett koncept för att främja hållbara transporter och påverka bilanvändningen genom att förändra resenärers attityder och beteenden, har inte hunnits med till följd av kompetens- och resursbrist.

En stark och trygg skola för bättre kunskaper

Till följd av sjunkande födelsetal och minskad inflyttning minskar antalet barn på kommunens förskolor. Volymanpassningar av både lokaler och personal pågår och behöver fortsätta. Även inom grundskolan syns ett sjunkande antal elever till följd av minskad inflyttning och ökad utflyttning av barn i grundskoleåldern. Andelen behörig personal i både förskola och fritidshem är fortsatt låg, vilket påverkar möjligheterna att bedriva verksamhet med hög pedagogisk kvalitet. Kompetensutvecklingsinsatser i olika former genomförs, bland annat med hjälp av medel från kommunens integrationsfond och statsbidrag.

I början av året drabbades både förskola och skola hårt av pandemin med hög sjukfrånvaro hos både barn, elever och personal. Förskolor tvingades hålla stängt i perioder och i flera klasser inom grundskolans lägre åldrar togs beslut om hemundervisning. Inom både grundskolans år 7-9 och gymnasie-skolan bedrevs distansundervisning.

I augusti invigdes tre nya skolor; Stensättersskolan, Järvenskolans nya del och Sandbäcksskolans nya del. Bildningsförvaltningen har i och med det lämnat Västra skolan och Östra skolan.

Myndigheten för yrkeshögskolan beslutade i januari att avslå flera utbildningar som Campus Viadidakt ansökt om. Avslaget för utbildningarna fastighetsförvaltare, .NET Developer och optikerassistent, förklarades bland annat med att medverkande företag inte bedömdes kunna erbjuda tillräckligt många praktikplatser. Viadidakt har initierat ett arbete med att undersöka vilka nya utbildningar som ska sökas till Katrineholm och Vingåker inför 2023.

I januari beviljade Skolverket 1,8 mnkr till Viadidakt för att i samverkan med Flens kommun bedriva ett utvecklingsarbete kring lärcentrum för vuxenstuderande under 2022. Syftet är att skapa en enhetlig stödverksamhet som ett komplement till ordinarie undervisning.

Trygg vård och omsorg

Arbetet med att färdigställa Strandgårdens renovering har pågått under våren och öppnandet försenades på grund av problem med leveranser av teknisk utrustning. Från september planeras verksamheterna flytta in. Planering inför upphandlingen av Furulidens renovering har pågått under våren och är i sitt slutskede. BoendepLANEN för äldreomsorgen som sträcker sig till 2027 påverkas av faktorer som upphandling och förändrade behov i verksamheten och har i dagsläget en viss förskjutning i tid.

Vård- och omsorgsförvaltningen har under våren genomfört ett stort arbete med att säkerställa utrymningsrutiner inom gruppboende LSS med boende i form av trapphusmodell. Nya individuella riskbedömningar har gjorts för varje individ för att säkerställa behov av stöd vid utrymning.

Hemtjänsten införde fast omsorgskontakt med start 1 juli. Det innebar att enheterna började implementera mindre arbetsgrupper inom ramen för den större gruppen. Det förväntas medföra ökad kontinuitet som i sin tur ska leda till ökad möjlighet till delaktighet och inflytande samt bidra till att fler brukare får en positiv upplevelse kring bemötande, förtroende och trygghet.

Vård- och omsorgsförvaltningens arbete för att förbättra hälsan för medarbetarna är ett prioriterat område. Under delåret har sjukfrånvaron varit hög och ytterligare insatser varit nödvändiga. Exempelvis har en särskild insats startats upp där enhetscheferna med stöd av HR och företagshälsovården följer upp medarbetare med flera tillfällen med korttidsfrånvaro under året. Ett arbete utifrån tjänstedesign har också inletts, en utvecklingsprocess där medarbetare och chefer tillsammans tar fram lämpliga insatser.

Inom socialförvaltningen pågår ett aktivt arbete med förändrade arbetssätt som börjar ge resultat. En mängd aktiviteter har genomförts, bland annat analys av kostnad per brukare (KPB). Det har gett ett bra underlag att arbeta vidare med och alla enheter har tagit fram handlingsplaner.

Antalet anmälningar gällande barn och unga var under perioden i stort sett lika högt som under motsvarande period förra året. Orsaker till anmälningarna har ändrats mot tidigare, då det till stor del handlade om uppfostningsvåld. Nu har det mer handlat om våld mellan ungdomar samt kriminalitet och bruk av droger samt psykisk ohälsa hos föräldrarna. Under 2021 pågick ett aktivt arbete inom socialförvaltningen för att minska antalet vårdtygn och utveckla insatser på hemmaplan, vilket gav effekt. Under våren 2022 har antalet placeringar åter ökat och då främst ungdomar som placeras på SIS (statens institutionsstyrelse) utifrån svår problematik. Dock har antalet vårdtygn på HVB minskat jämfört med föregående år. Samtidigt har det skett en ökning av antalet barn och ungdomar som placeras i konsulentstödda familjehem. En anledning är att det är svårt att rekrytera familjehem då de barn och unga som placeras i konsulentstödda familjehem har komplex problematik i kombination med någon NPF-diagnos (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar).

Placeringar av vuxna har ökat under perioden. Problematiken hos klienterna har successivt förändrats till att i större utsträckning handla om psykisk ohälsa utan något uttalat missbruk och fler har svårigheter att klara och behålla ett eget boende. För att målgruppen ska kunna få rätt stöd pågår ett samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen samt ett arbete med att hitta samverkansformer med regionen.

Ett rikt kultur-, idrotts- och fritidsliv

Året inleddes med fortsatta pandemirestriktioner som påverkade kultur-, idrotts- och fritidslivet. Det innebar även ekonomiska konsekvenser i form av minskade intäkter för bland annat Sportcentrum, som kommer bli svårt att hämta igen under året. En positiv trend är att aktiviteter och arrangemang har kommit igång efter att restriktionerna upphävts. Föreningslivet bedöms i stort sett ha tagit upp sin verksamhet i motsvarande omfattning som före pandemin, även om arbetet med att återrekrytera barn och unga till aktiviteter fortfarande pågår. Det gör att kommunens lokaler och anläggningar åter är frekvent bokade. På samma sätt har simhallens besökare hittat tillbaka. En rad kulturarrangemang har också genomförts på Kulturhuset Ängeln, Perrongen, Turbinen och runt om i kommunen. Bland annat har biblioteket inom sitt läsfrämjande uppdrag återupptagit sitt programutbud med flertalet aktiviteter.

Lyckliga Gatorna är en kommunövergripande verksamhet som utvecklats för att ge alla barn möjlighet till en trygg och meningsfull fritid genom kostnadsfria fritidsaktiviteter. Tillströmningen till verksamhetens sommarlovsaktiviteter ökade till ca 3 600 besök, att jämföra med 2 500 förra året. Ökningen är tydligast på Norr.

Katrineholms kommun har utsett 2022 till ett hälsoår. Hälsoåret 2022 är en folkhälsosatsning som riktas till både allmänheten och kommunens medarbetare. Utifrån arbetet med hälsoåret pågår aktiviteter av olika slag inom hela kommunorganisationen och i samverkan med föreningslivet, enskilda och näringslivet. Under de tre första ansökningsperioderna för Mitt drömprojekt inkom ett trettiootal ansökningar, varav sexton har beviljats medel. Samtliga aktiviteter som riktar sig till allmänheten och som sker inom ramen för hälsoåret läggs in i evenemangskalendern.

Hållbar miljö

Arbetet utifrån kommunens prioriterade miljömål har löpt på enligt plan med insatser inom många områden, bland annat åtgärder för att minska klimatpåverkan genom ökad andel fossilfria fordon. Arbetet med klimatanpassningsplanen är inte påbörjat ännu, ambitionen är att arbetet ska komma igång senare under året. Muddringen av Öljaren har stått stilla under sommaren och det är oklart när arbetet kommer att komma igång igen. Tillsynsprojektet gällande hästgårdar pågår men i en lägre takt än planerat. Prisuppgången på mat har medfört att ekologiska livsmedel inte kunnat köpas in i samma utsträckning som tidigare, däremot prioriteras fortsatt svenska produkter.

Attraktiv arbetsgivare och effektiv organisation

Inom flera yrkeskategorier finns svårigheter att rekrytera, bland annat legitimerade yrken inom vård- och omsorgsförvaltningen. Under våren och sommaren har det varit nödvändigt att hyra in sköterskor. Inom socialförvaltningen har det under lång tid varit svårt att rekrytera socionomer till myndighetsutövande tjänster, vilket har ökat belastningen på medarbetarna. Svårigheten att rekrytera till dessa yrken är en utmaning för de flesta kommuner och regioner.

Genom statsbidrag har vård- och omsorgsförvaltningen kunnat ge fler medarbetare möjlighet till kompetensutveckling under året. Flera sjuksköterskor genomför universitetskurser eller utbildning till distriktssköterska. Medarbetare har också fått möjlighet att påbörja vidareutbildning på arbetstid under perioden. Kulturförvaltningen beviljades i början av juni ett extra statsbidrag om 1 mnkr från Statens kulturråd för en fortsatt satsning på biblioteksassistentutbildning för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Efter inspektionsmeddelande från Arbetsmiljöverket har en tydligare kommungemensam struktur för det systematiska arbetsmiljöarbetet tagits fram med en samordnad medarbetarundersökning och årlig uppföljning, som kommer att implementeras under hösten. En arbetsmiljövärdering har genomförts i samverkan med fackliga företrädare. Inom ramen för Hälsoåret 2022 sker aktiviteter av olika slag även med fokus på hälsa för medarbetarna. Inom många verksamheter har planeringsdagar genomförts med hälso-tema och fler hälsoinspiratörer har utsetts.

En digital samtalsmall för lönegrundande samtal och avslutningssamtal har gjorts tillgänglig för alla förvaltningar. Upphandling pågår av system för lönekartläggning, e-learning, företagshälsovård, dokumentation av systematiskt arbetsmiljöarbete samt för tester vid anställning.

Antalet besökare till Kontaktcenter ligger fortfarande på en hög nivå. För att kunna upprätthålla en god service gentemot medborgarna med god tillgänglighet och samtidigt kunna hålla minimibemanning av personal, har behov funnits att ta in vikarier i verksamheten.

Ändringar i lagen om offentlig upphandling trädde i kraft den 1 februari. Riktlinjerna för upphandling har arbetats om och de nya reglerna har implementerats. Inom service- och teknikförvaltningen har svårigheter med leveranser av vissa varor, material och utrustning påverkat och försenat en del projekt och visst arbete med felavhjälpning. För att hantera situationen krävs flexibilitet, och upphandlingar samt beställningar behöver startas upp tidigare än vanligt.

I samband med höstterminens start öppnades de nya tillagningsköken vid Järvenskolan, Stensättersskolan och Dufvegården. Den ursprungliga planen var att öppna Dufvegårdens kök redan under våren. På grund av övriga förändringar vid höstterminens start bedömdes det dock mest ekonomiskt hållbart att göra förändringarna samtidigt.

I maj skedde en stor vattenläcka på Industrigatan, där cirka 500 meter ledning behöver bytas av Sörmland Vatten. Arbetet har försenats på grund av personalbrist hos entreprenören och svårigheter med spräckning av ledningen. Arbetet kommer fortsätta under hösten, tidsplanen är osäker.

För att öka kommunens informationssäkerhet har tvåfaktorsautentisering införts vid inloggning till Office 365, OneDrive, SharePoint samt Lärknuten. För att höja medvetenheten har också en webb-baserad informationssäkerhetsutbildning för alla medarbetare i kommunen startats. Även inom VSR har en genomlysning av it-säkerheten genomförts.

På grund av det säkerhetspolitiska läget i världen har beredskapen förbättrats genom att skapande av en krigsorganisation med bemanning, besiktning av skyddsrum, översyn av förmåga och utrustning för hantering av kärnteknisk händelse, beslut om trygghetspunkter samt förbättring av nöddrift.

Antalet larm till VSR har ökat i förhållande till samma period 2021. Det är bland brand i skog som har ökat, vilket den varma och torra sommaren bidrog till. Antalet fordonsbränder ökade också inom VSR:s område under "påsk kravellerna" i Norrköping och Linköping.

Sedan kriget i Ukraina bröt ut har ett kommungemensamt arbete genomförts för att förbereda mottagande av krigsflyktingar. Initialt skedde ett arbete för att förbereda Furuliden som möjligt evakueringsboende. Detta har följts av insatser för att iordningställa lägenheter till de flyktingar som anvisats till Katrineholm av Migrationsverket.

Volymutveckling

Demografiska förändringar påverkar i hög grad verksamhetsvolymerna inom kommunens olika verksamheter. Framför allt i början av året fortsatte också pandemin att påverka kommunen. I bilaga 1 redovisas och kommenteras nämndernas volymutveckling under januari till och med augusti 2022 jämfört med motsvarande period förra året. Några av de mest väsentliga volymförändringarna sammanfattas nedan:

- Minskningen av antalet födda barn har fortsatt, vilket direkt påverkar förskolans verksamhet men även kommer att påverka grundskolan och gymnasieskolan på längre sikt.
- Antalet grundskoleelever har minskat något till följd av större ut- än inflyttning.
- Antalet elever i grundsärskola och gymnasiesärskola har minskat samtidigt som en större del av eleverna har behov av extraordinära stödsatser.
- Inom den kommunala vuxenutbildningen har volymerna minskat både på grundläggande och gymnasial nivå. Även antalet sfi-studerande har minskat.
- Antalet som studerar på eftergymnasial nivå på hemmaplan och som använder lokaler och service vid Campus Viadidakt har ökat.
- Volymerna har minskat något inom hemtjänsten jämfört med samma period 2021. Det har skett en viss förskjutning av utförda timmar från externt till internt utförd hemtjänst.
- Antalet ärenden inom personlig assistans varierar mellan åren och under perioden har det varit färre ärenden jämfört med 2021. Minskningen gäller både internt och externt utförd personlig assistans.
- Inom daglig verksamhet, LSS, har antalet brukare ökat mer än väntat efter sommaren till följd av fler nya sökande.
- Antalet hushåll med utbetalt försörjningsstöd har fortsatt att minska.
- Antalet deltagare inom kommunens arbetsmarknadsinsatser har minskat till följd av minskat behov av försörjningsstöd samt färre anvisningar från Arbetsförmedlingen.
- Fler ungdomar har erbjudits feriejobb än förra året, genom särskilda satsningar med finansiering från staten och regionen.
- Inom individ- och familjeomsorgen har antalet vårddyggn på HVB minskat medan vårddyggn i familjehem ökat för barn och unga. Samtidigt är fler unga än tidigare placerade på SIS och i konsulentstödda familjehem, vilket gör att kostnaderna är högre än budgeterat. Antalet vårddyggn på HVB för vuxna har ökat under perioden.
- I simhallen och Kulturhuset Ängeln är antalet besökare på väg tillbaka till normala nivåer. Kultur- och fritidsverksamheterna var dock fortsatt påverkade av pandemin under årets första månader.

- Antalet inkomna bygglovsärenden var fortsatt högt under januari till april för att sedan minska kraftigt under perioden maj till augusti.
- Efter pandemin är efterfrågan på VSR:s förebyggande utbildningar hög och antalet utbildade har ökat kraftigt jämfört med förra året. Även Fixar-tjänstens hembesök har ökat under perioden.

Finansiella risker och pensionsförpliktelser

Finansiella risker

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten inom kommunen och den kommunala koncernen. Kommunen och den kommunala koncernen är framför allt exponerad för följande finansiella risker: ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Borgen: Kommunen har gått i borgen för de kommunala bolagen med 2 585 mnkr. Kommunens eget kapital uppgår till 1 241 mnkr. Kommunens borgensåtagande är högre än det egna kapitalet. Sannolikheten att kommunen skulle behöva infria borgensåtagandet mot de kommunala bolagen är dock minimal.

Likviditet och finansieringsrisk: Koncernens likviditet styrs med långfristiga lån samt koncernkrediteten. Skatteintäkten och statsbidragen är kommunens största likviditetskälla per månad. Minskade skatteintäkter och minskade statsbidrag påverkar inte bara likviditeten utan också verksamhetsutövningen. Vid lägre skatteintäkter måste verksamheten i kommunen anpassas, eventuellt minska eller avstå från vissa delar genom besparingar. Kommunkoncernens nettolåneskuld per invånare har ökat under senaste åren som en följd av investeringar i skolor, särskilda boenden, infrastruktur och bostäder. En sänkt lånelimit skulle påverka kommunkoncernens möjligheter att finansiera kommande investeringar via Kommuninvest.

Pension: Kommunens pensionsåtagande per den 31 augusti är 967 mnkr inklusive ansvarsförbindelse och försäkring. Den senaste prognosen från augusti 2022 visar på en positiv budgetavvikelse för pensionskostnaderna med 8 mnkr för helåret. I december 2021 kom SKR och de fackliga organisationerna överens om en förändring av det kommunala pensionssystemet. Det nya pensionsavtalet AKAP-KR kommer att gälla för i princip alla anställda och innebär högre pensionsavgifter från och med 2023. Den stigande inflationen och den höga uppräkningen av prisbasbeloppet 2023 leder till kraftigt högre pensionskostnader de kommande åren.

Pensionsförpliktelser

I enlighet med den kommunala redovisningslagen redovisar kommunen pensionsförpliktelser enligt den så kallade blandmodellen. Detta innebär att pensionsförpliktelser som är intjänade efter år 1998 redovisas i balansräkningen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Årets kostnader för pensioner består av utbetalningar till dagens pensionärer samt avsättningar för de som arbetar i kommunen idag.

Pensionsförpliktelser

Belopp i tkr

	aug 2022	aug 2021
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
- Avsättning inkl särskild löneskatt	281	270
- Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	454	511
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	232	244
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-
Summa pensionsförpliktelse inkl försäkring	967	1 025
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	378	344
- varav överskottsmedel	14	12
Totalt kapital pensionsstiftelse	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	378	344
Finansiering		
Återlånade medel	589	681
Konsolideringsgrad	39 %	34 %

Kommunens pensionsåtagande vid delåret uppgår till 967 mnkr.

Den del av pensionen som avsätts i balansräkningen (pensioner intjänade efter 1998) har ökat med 11 mnkr jämfört med augusti 2021. Orsaken är förtida uttag, fler anställda och högre lönenivåer. Även förtroendevaldas pensionsskuld har förändrats.

För att möta kommande pensionsutbetalningar avseende pensioner intjänade före 1998 (ansvarsförbindelsen) har kommunen gjort försäkringslösning för en del av dessa. Årets kostnader för ansvarsförbindelsen (pensioner intjänade före 1998) bokförs löpande och belastar resultatet. Den totala ansvarsförbindelsen för kommunen har minskat med 57 mnkr.

Under hösten 2022 planeras ytterligare åtgärder för att minska kommunens framtida pensions-kostnader.

Återlånade medel utgör skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel, angivna till marknadsvärde. Då kommunen inte har några förvaltade pensionsmedel i form av penningplaceringar betyder det att kommunen återlånar sina pensionsmedel. Katrineholms kommun har inte några finansiella placeringar avseende pensionsmedlen.

Händelser av väsentlig betydelse

Väsentliga händelser under perioden

Nedan sammanfattas händelser som väsentligt påverkat kommunens verksamhet och ekonomi under perioden eller på längre sikt. Det gäller exempelvis verksamhet som startats eller lagts ner, viktiga avtal som ingåtts, större investeringar som påbörjats eller färdigställda eller beslut från andra myndigheter.

- I början av året påverkades kommunens verksamheter kraftigt av pandemin och personalsituationen var ansträngd.
- Den historiskt höga inflationsnivån på bland annat el, livsmedel, drivmedel och byggmaterial har påverkat kostnadsnivån under perioden men kommer även få effekter på priser i avtal, lönenivåer, pensionskostnader och räntor framöver.
- SKR och Sobona har med OFR, Svenska Kommunalarbetsförbundet och AkademikerAlliansen den 20 december träffat en överenskommelse om ett nytt pensionsavtal, AKAP-KR. Majoriteten av kommunens anställda omfattas av avtalet som är mer förmånligt för de flesta. Avtalet är helt avgiftsbestämt, vilket innebär att kostnaden för arbetsgivarna blir mer förutsägbar. Avtalet ger en markant kostnadsökning för kommunen 2023 och de närmaste åren framåt.
- Det nya säkerhetspolitiska läget i omvärlden i och med kriget i Ukraina påverkar Katrineholms kommun på flera sätt, både direkt och indirekt. Omkring 30-40 barn från Ukraina har tagits emot i kommunens skolor och förskolor.
- Under perioden har flera större investeringar färdigställda inom både bildningsförvaltningen och vård och omsorgsförvaltningen. De skolor som färdigställda är Stensättersskolan, Järvenskolans nya del samt Sandbäckskolans nya del. Ombyggnation av Strandgårdens särskilda boende har färdigställda.
- I mars togs de första spadtagen för den nya förskolan i Forssjö, som ska stå klar till sommaren 2023 med plats för 120 barn fördelat på sex avdelningar.

Övriga händelser

Under perioden har även en del andra händelser som är värda att uppmärksammas ägt rum:

- Hälsoåret 2022, kommunens stora folkhälsosatsning som riktar sig till både allmänheten och kommunens medarbetare och som pågår hela året, inleddes med en serie föreläsningar kring olika aspekter av hälsa med kända föreläsare. Hälsofrämjande aktiviteter av olika slag har därefter genomförts inom hela kommunorganisationen och i samverkan med föreningslivet, enskilda och näringslivet. Föreningar och enskilda har möjlighet att söka stöd från kommunen för genomförande av hälsoaktiviteter genom Mitt drömprojekt fokus hälsa.
- I mars påbörjades en kraftsamling med fokus på trygghet för barn och unga och en kommun fri från våld. Startskottet blev en dag med både kunskapshöjande inslag och gemensam workshop för politiker, polisen och tjänstepersoner. Det pågår samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och fritid med fokus på barn och unga i riskzon för kriminalitet och missbruk.
- Katrineholms kommun och Polisen har undertecknat ett så kallat medborgarlöfte för 2022-2023, det vill säga en samverkansöverenskommelse där parterna lovar att gemensamt sätta in både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder för att öka tryggheten, med särskilt fokus på stadsdelarna centrum, norr och Nävertorp.
- Ett nytt samarbete för löneadministration har startats upp med Vårdförbundet Sörmland och första löneutbetalningen genomfördes i januari.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Samlad bedömning och förväntad utveckling

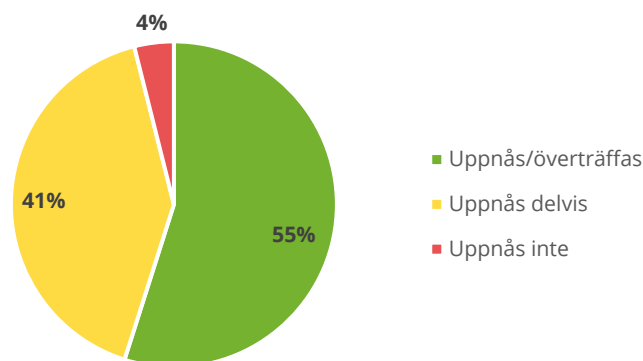
Delårsrapporten ska, inom ramen för den förenklade förvaltningsberättelsen, innehålla upplysningar om kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning. Styrningen av Katrineholms kommun utgår från de övergripande mål och resultatmål för mandatperioden som anges i kommunplanen. Bedömningen i delårsrapporten av den förväntade utvecklingen gällande god ekonomisk hushållning görs därför med utgångspunkt från målen i kommunplanen.

Kommunplan 2019-2023 innehåller sju övergripande mål samt 51 resultatmål, varav 48 verksamhetsmål och tre finansiella mål. Utöver den årliga uppföljningen i delårsrapporter och årsredovisningar följs kommunplanen även upp i särskild ordning i mitten och slutet av mandatperioden. Syftet är att översiktligt redogöra för hur långt arbetet med att verkställa de politiska ambitionerna har kommit och på så sätt ge ett underlag för planering och prioritering både för återstoden av mandatperioden och inför kommande mandatperiod.

En sådan särskild uppföljning redovisades för kommunstyrelsen i juni 2022 (KS 2022-06-15 § 80). I uppföljningen gjordes en samlad bedömning av utvecklingen för resultatmålen under hela mandatperioden. Uppföljningen baserades på årsredovisningarna för 2019, 2020 och 2021 samt en aktuell bedömning av måluppfyllelsen per maj/juni 2022 med stöd av de indikatorer som fastställts av kommunfullmäktige. Följande symboler användes i redovisningen av resultatmålen:

- Uppnås eller överträffas
- ◆ Uppnås delvis
- Uppnås inte

Av de 51 resultatmålen i kommunplanen bedömdes 28 vara uppnådda, 21 delvis uppnådda och 2 ej uppnådda. Av de 150 uppdragen bedöms 114 vara genomförda och 36 pågående. Bedömningen av resultatmålen fördelade sig på följande sätt:

Till delårsrapporten 2022 har kommunens nämnder lämnat en kortfattad bedömning av den förväntade utvecklingen gällande måluppfyllelsen för resultatmålen. Redogörelsen sammanfattas nedan uppdelat efter de sju övergripande målen i kommunplanen. Någon statusbedömning för varje enskilt resultatmål redovisas däremot inte i delårsrapporten och det sker inte heller någon rapportering av indikatorer. Fullständig rapportering av resultatmål och indikatorer sker först till årsredovisningen.

Förväntad utveckling finansiella mål

Katrineholms kommun har tre finansiella mål som anges i kommunplan 2019-2022. Målet att resultat ska uppgå till minst en procent av skatteintäkterna har uppnåtts varje år under mandatperioden och förväntas även nås 2022 för kommunen som helhet. Samtidigt har vissa av kommunens nämnder och verksamheter utmaningar gällande ekonomi i balans. De försämrade samhällsekonomiska förutsättningarna med stigande inflation har också haft en negativ inverkan på kostnadsutvecklingen under 2022.

Målet att nettodriftskostnaderna inte ska öka snabbare än skatteintäkterna uppnåddes de två första åren under mandatperioden. För 2021 bedömdes målet som delvis uppfyllt. Då ökade nettodriftkostnaderna mer än skatteintäkterna, men ökningen var främst en följd av att kommunen tecknade en pensionsförsäkringslösning för att dämpa framtida kostnadsutveckling. För 2022 förväntas målet nås då prognosen är att skatteintäkterna kommer öka mer än nettodriftskostnaderna.

Målet att avskrivningarna under mandatperioden inte ska överstiga tre procent av driftbudgeten förväntas inte nås. Kommunen har under flera år haft en hög investeringstakt till följd av växande befolkning och politiska prioriteringar, vilket ökat avskrivningskostnaderna och påverkat förutsättningarna att nå målet.

Förväntad utveckling verksamhetsmål

Trots pandemi, krig i Europa, stigande inflation och en begynnande lågkonjunktur förväntas kommunens mål till stor del att nås även under 2022. Nämndernas och bolagens arbete med mål och prioriteringar för 2022 har under årets första åtta månader i stor utsträckning gått enligt plan. Den samlade bilden är att måluppfyllelsen vid delåret bedöms ligga i nivå med förra året, med en förväntan om att för helåret 2022 kunna uppvisa fortsatt goda eller förbättrade resultat inom många områden.

Nedan redovisas en kortfattad bedömning av den förväntade måluppfyllelsen 2022 uppdelat efter de sju övergripande målen i kommunplanen, med exempel på genomförda och pågående åtgärder för att uppnå målen.

Tillväxt, fler jobb och ökad egen försörjning

Befolkningsstillväxten har mattats av och befolkningsmålet 35 500 invånare förväntas inte nås för mandatperioden. Enligt befolkningsstatistiken per 30 juni 2022 hade kommunen 34 689 invånare.

Gällande området växande och breddat näringsliv är bedömningen att målen delvis kommer uppnås.

- Pågående arbete med den nya översiktsplanen, Framtidsplan 2050, som kommer att vara vägledande för kommunens utveckling.
- Två detaljplaner har vunnit laga kraft som skapar förutsättningar för etableringar av nya verksamheter och handel vid Lövåsen.
- Pågående och planerade projekt inom KVAAB för utbyggnad av VA till nya industri- och handelsområden på Lövåsen.
- KIAB har genomfört flera ombyggnationer av lokaler för att möta näringslivets behov.
- Förbättrat företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs enkät till företag i kommunen våren 2022.
- Arbetet med UF (Ung företagsamhet) har fortgått enligt plan.

För målen om ökad sysselsättning och egen försörjning förväntas en god måluppfyllelse för året. Arbetsmarknaden såväl i länet som nationellt hade en fortsatt god utveckling under det första halvåret. Framöver är dock konjunkturläget mer osäkert.

- Utbetalt försörjningsstöd har fortsatt att minska och fler går över till egen eller annan försörjning. Det bidrar även till färre deltagare inom Viadidacts arbetsmarknadsinsatser. Samtidigt upplevs de som anvisas till Viadidakt stå längre från arbete än tidigare.
- I Vingåker prövar Viadidakt en ny roll som jobbmäklare för att bättre matcha näringslivets behov med deltagarnas kompetenser, vilket förväntas leda till fler anställningar och bättre kompetensförsörjning.
- En handledarutbildning är framtagen, genomförd och utvärderad inom ramen för ESF-projektet MIKA YB.

- En satsning på naturnära jobb har gett fler unga möjligheter till jobb och samtidigt förstärkt arbetet med bekämpning av invasiva arter och skötsel av naturområden och vandringsleder.

Attraktiva boende- och livsmiljöer

Gällande målet om fler bostäder förväntas en fortsatt god måluppfyllelse under året.

- Pågående arbete med den nya översiktsplanen, Framtidsplan 2050, med framtagande av en flytt- och boendeanalys samt arbete för att ta fram nya strategier.
- Pågående arbete med ett flertal detaljplaner för nya bostäder, bland annat flerbostadshusprojekten Stortorget, Duvestrand Södra och Backavallen samt detaljplanen för Trollestrand etapp 2 för villabebyggelse.
- Ändring av detaljplanen för Bie har antagits.

Inom området attraktiva och trygga offentliga miljöer pågår många insatser och målen förväntas delvis nås.

- Arbetet med upprustning och underhåll av bland annat lekplatser, badplatser och vandringsleder följer plan.
- Aktiviteter genomförs utifrån kommunens handlingsplan mot nedskräpning.
- Under sommaren och inledningen av hösten har det förekommit ökad skadegörelse och klotter, vilket tar tid och resurser från ordinarie verksamhet.
- Skolgårdarna vid nybyggda Stensättersskolan på Norr och Järvensskolan har utrustats med multisportarenor för att inbjuda till spontanidrottande även på fritiden och bidra till tryggare miljöer vid skolorna.
- Socialförvaltningens fältverksamhet, som rör sig i miljöer där unga och personer med missbruk vistas, utökades och bidrog till att färre personer stör tryggheten i området runt resecentrum.
- Pågående arbete inom KFAB för trygga och säkra bostadsområden genom bland annat trygghetsvandringar, förbättrade låssystem och kameraövervakning.

En stark och trygg skola för bättre kunskaper

I augusti invigdes nya Stensättersskolan på Norr, nya skolbyggnaden vid Järvensskolan, till- och ombyggnationer vid Sandbäcksskolan samt nya idrottshallar vid Stensättersskolan och Skogsborgsskolan. Arbetet pågår med att bygga en ny förskola i Forssjö samt en omfattande renovering av Häringe förskola i Valla.

Gällande måluppfyllelsen är bedömningen att flera av resultatmålen kopplade till det övergripande målet inte kommer att nås fullt ut 2022.

- Fortfarande finns arbete kvar att göra för att alla barn i förskolan ska ha tillgång till en utbildad pedagog och en utvecklande förskoleverksamhet.
- Läs- och skrivutvecklingen i årskurs 1 visar på en negativ utveckling medan årskurs 6 visar på höga meritvärden.
- I årskurs 9 nådde 74,7 procent av eleverna behörighet till gymnasieskolans nationella program, vilket innebär att det fortfarande en stor andel elever som inte blir behöriga.
- Projektet #KlarFramtid förlängdes tre månader för att säkerställa arbetssätt och metoder gällande övergången från grundskolan upp till gymnasiet och avslutas i september 2022.
- Inom gymnasieskolans yrkesprogram ökade andelen elever med examen till den högsta nivån på fem år.
- Under våren har arbetet med SSPF (samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid) kommit igång och förväntas bidra till tidigare upptäckt av stödbehov hos barn och unga.
- Arbetet med att utreda förutsättningarna att starta en naturskola har påbörjats och intensifierades i augusti då en projektledare anställdes på deltid.
- I juni genomfördes ett lyckat pilotförsök med kockfritids i samverkan mellan måltidsverksamheten och skolans fritidspedagoger där praktiska och teoretiska moment varvades och eleverna gavs inblick i hållbarhet, klimat, hälsa och hur vi får maten att smaka bra.

Även gällande vuxenutbildningen pågår flera insatser för ökad måluppfyllelse.

- Inom ramen för det pågående arbetet för att hitta nya vägar till ökad progression inom sfi har en satsning startats där elever med dålig progression får undervisning med ett mer praktiskt upplägg i kombination med arbetsmarknadsinsatser.
- Satsningen på att återigen erbjuda kurser i egen regi på gymnasial nivå har inneburit en viss justering av personalresurser. Kurserna erbjuds både på plats och distans med nära handledning.
- Campus Viadidakt har startat nya klasser på förskole- och grundläraiprogrammen och i samarbete med Karlstad universitet och Linköpings universitet.

Trygg vård och omsorg

Kommunens boendeplan för äldreomsorgen som sträcker sig till 2027 påverkas av faktorer som upphandling och förändrade behov i verksamheten och har i dagsläget en viss förskjutning i tid.

- Äldreboendet Dufvegårdens kök och restaurang öppnade i augusti.
- Arbetet med att färdigställa Strandgårdens renovering försenades något till följd av leveransproblem av teknisk utrustning och inflyttningen som var planerad före sommaren sker nu från september.
- Planering inför upphandling av Furulidens renovering har pågått under våren och är i sitt slutskede.

Inom området trygghet, delaktighet och livskvalitet förväntas målen delvis nås. Flera insatser har gjorts för att fler brukare inom vård och omsorg ska ha en positiv upplevelse kring bemötande, förtroende och trygghet samt ges ökad möjlighet till delaktighet och inflytande. Även gällande stärkt patientsäkerhetsarbete pågår utvecklingsarbete, där arbetet med en god och nära vård är en central del.

- Indikatorerna från Socialstyrelsens undersökning "vad tycker de äldre om äldreomsorgen" ligger på samma nivå som tidigare gällande upplevd trygghet, möjlighet att bli lyssnad på, möjlighet att träffa en sjuksköterska och nöjdhet med aktiviteter som erbjuds. Inom några områden ses en sänkning, vilket även ses i hela landet och kan ha påverkats av pandemin.
- Införande av fast omsorgskontakt i hemtjänsten och fortsatt arbete för att minska andelen timvikarier och öka kontinuiteten och tryggheten för brukare.
- Satsningar på värdegrundsbildning för personal och chefer.
- Beslut om en läns gemensam målbild för nära vård i Sörmland och påbörjat läns gemensamt arbete kring gemensamma rutiner och överenskommelser. En handlingsplan för lokala aktiviteter har tagits fram, exempelvis får flera sjuksköterskor inom vård- och omsorgsförvaltningen möjlighet till vidareutbildning.
- Insatser för ökad följsamhet till basala hygien- och klädregler fortsätter under hösten. Mätningar visar att följsamheten sjunkit något men fortfarande ligger omkring 20 procentenheter högre än före pandemin.
- För att stärka nutritionsarbetet har ett digitalt utbildningspaket tagits fram med fördjupad och sjukdomsspecifik information riktat till personal inom hemtjänst och funktionsstöd.

När det gäller kommunens sociala insatser för att minska utsatthet och utanförskap är den samlade bedömningen att målen delvis kommer att nås, då flera av de uppsatta aktiviteterna är uppnådda.

- Fortsatt arbete med implementering av Signs of Safety inom socialförvaltningens avdelning barn och unga.
- Multiteamet har utökat tillgängligheten och stöttar familjen och nätverket, vilket har resulterat i färre nya placeringar.
- Ungdomsteamet och Mercur har deltagit i utformningen av ANDTS-coachföreläsningar (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel) som en del i ett pilotprojekt på Lindengymnasiet för att öka kunskapen om ANTDs bland unga och förebygga risk- och missbruk.
- Kostnaderna för placeringar har totalt sett minskat under 2022 men ligger fortfarande på en hög nivå jämfört med socioekonomiskt lika kommuner.

Ett rikt kultur- idrotts- och fritidsliv

Den samlade bedömningen är att måluppfyllelsen vid årets slut kommer vara god både när det gäller att skapa förutsättningar för en innehållsrik fritid för alla, ett aktivt kulturliv och goda möjligheter för spontan och organiserad idrott. Sedan restriktionerna mot covid-19 upphörde har fokus legat på en återstart av publika verksamheter och arrangemang. Aktiviteter för barn och unga har prioriterats med fokus på jämställda kultur- och fritidsaktiviteter.

- Kulturförvaltningens programverksamhet börjar nå samma omfattning som före pandemin.
- Lyckliga gatornas sommaraktiviteter såg en ökning av antalet besökare. Lyckliga Gatorna har också återupptagit arbetet med att skapa gatufester för ökad trygghet och gemenskap i bostadsområden och ge barn och unga möjlighet att testa på nya aktiviteter.
- Kulturskolans storföreställning "Artcraft" flyttades fram på grund av pandemin och genomfördes i maj i samverkan med Katrineholms symfoniorkester, Musikkåren, KomTek och Viadidakt arbetsmarknad.
- Ett antal satsningar är under planering och genomförande för att utveckla såväl Sportcentrum som andra anläggningar. Vissa projekt, exempelvis bytet av sarg i Kronfågel ishall, har fått planeras om för att parera förseningar, prisjusteringar, leveranstider med mera.
- En utredning om modernisering av campingen vid Djulö färdigställdes under våren och har överlämnats till kommunstyrelsen inför beredning av övergripande plan med budget 2023-2025.
- Omfördelningen av ansvar och resurser gällande sport- och gymnastikhallar, som skett mellan service- och teknikförvaltningen och bildningsförvaltningen, har implementerats. Syftet är att optimera användningen av kommunens lokaler.
- Den uthyrning av skollokaler som sker i samband med arrangemang och läger är åter igång och arbete pågår för att ta fram rutiner.
- Katrineholms kommun är en av sex utvalda pilotkommuner som deltar i organisationen Generation Peps pilotprojekt "Pep Kommun" och flera skolor och förskolor är på gång med arbete genom "Pep skola" och "Pep förskola".
- Under sommaren ökade möjligheten att ordna gemensamma aktiviteter inom äldreomsorgen genom minskade pandemirestriktioner. Då festival för mogna inte kunde genomföras fördelades medel till verksamheterna att anordna aktiviteter på varje boende.
- Verksamhetsområdet funktionsstöd har haft ett sommarprogram utifrån brukares önskemål om aktiviteter.

Hållbar miljö

Inom området klimatanpassning och minskad klimatpåverkan förväntas målen nås under året.

- I samarbete med Sörmland Vatten har provtagning av sediment i dagvattentunneln mellan Sveaparken och Djulö gärde genomförts, vilket är inledningen på ett omfattande projekt för att klimatanpassa dagvattenhanteringen och skapa ett våtmarksområde vid Djulö i Katrineholm.
- Projektering av Våtmark mejeridiket beräknas starta under hösten. Anläggningsarbetet påbörjas tidigast 2023 och invigning av våtmarken bedöms ske tidigast 2024.
- Arbetet med att ta fram en klimatanpassningsplan/klimatstrategi påbörjas under hösten eller så snart personella resurser för arbetet finns på plats.
- Under året har alla dieseldrivna personbilar bytts ut. Kommunen ligger nu i framkant gällande fossilfria fordon, nästa steg är tunga fordon där omvärldsbevakning pågår.
- Sörmland Vattens drivmedelsförbrukning har minskat genom att byta till tvåfacksfordon vid slamtömning av enskilda avlopp.
- Åtgärder för energieffektivisering sker löpande i verksamheterna men också i samband med KFAB:s och KIAB:s arbete med ny- och ombyggnation samt underhåll av fastigheter.

Målet om rena sjöar och vattendrag förväntas delvis nås.

- Inom KVAAB pågår planering för byggandet av en ny röt-kammare vid Rosenholm.
- Katrineholms kommun har beviljats LOVA-bidrag för att förbättra vattenmiljön i Spetebysjön genom reduktionsfiske, som innebär att man med hjälp av selektivt fiske minskar mängden vitfisk i en sjö.

- Muddringen av Öljaren har stått stilla under sommaren på grund av ett större haveri och det är oklart när arbetet kommer att komma igång igen.
- Avloppsinventeringen i Sködinge-Lerbo har fortgått enligt plan.
- Tillsynsprojektet gällande hästgårdar pågår, dock i en lägre takt än planerat. I stort sett alla hästgårdar i Julita har besökts under året, arbetet fortsätter nu i kommunens södra delar.
- Beslut har fattats om att Sörmland Vatten ska lägga överföringsledningar på sträckan mellan Katrineholm och Ås i samband med Trafikverkets ombyggnation av riksväg 56 till en 2+1-väg, vilket möjliggör en nedläggning av vattenverken i Bie och Ås samt avloppsreningsverket i Julita.

Även gällande målen kopplat till god bebyggd miljö och biologisk mångfald förväntas målen delvis nås.

- Arbeta för att minska nedskräpningen har bland annat skett i samarbete med Städa Sverige, lokala idrottsföreningar och näringslivet.
- Inom KVAAB pågår förprojektering för framtida återvinningscentral i Katrineholm.
- I Krämbolsområdet fortsätter avverkningarna för att bekämpa granbarkborren med målet att kunna skapa en mer hållbar skogsförvaltning, förstärka vandringsleden samt återskapa betesmarker.
- Arbetet med att ta fram en ny avfallsplan har slutförts, beslut tas under hösten.
- Ett nytt kemikalierregister har köpts in som avsevärt kommer att underlätta övervakningen av kommunens kemikalieanvändning, uppdatering av kemikalieplanen påbörjas under hösten.
- Prisuppgången på mat har medfört att ekologiska livsmedel inte kunnat användas i samma utsträckning som tidigare, däremot prioriteras fortsatt svenska produkter.

Attraktiv arbetsgivare och effektiv organisation

Gällande området tryggad kompetensförsörjning förväntas målen delvis nås. Trots många åtgärder återstår stora utmaningar inom vissa verksamheter och yrkeskategorier, särskilt inom legitimerade yrken. Exempelvis har det inom vård- och omsorgsförvaltningen varit nödvändigt att ta in hyrsköterskor under våren och sommaren. Svårigheten att rekrytera till dessa bristyrken är inte unikt för Katrineholm utan är en utmaning för de flesta kommuner och regioner, och arbetet för att attrahera och behålla medarbetare behöver fortsätta.

- Uppstart av nya klasser vid Campus Viadidakt inom förskole- och grundläroprogrammet, vilket i förlängningen kan ge positiva effekter för kompetensförsörjningen då en majoritet av studenterna bor i Katrineholm med omnejd.
- Uppdragsutbildning, mottagande av studenter och andra former av samverkan med universitet och högskolor.
- Medarbetare inom vård- och omsorgsförvaltningen ges möjlighet att utbilda sig till undersköterska eller specialistundersköterska på arbetstid.

Arbetet med en förbättrad hälsa för kommunens medarbetare har varit prioriterat och förhoppningen är att målet åtminstone delvis nås vid årets slut.

- En omfattande och kommungemensam satsning på ett hälsoår riktat både till allmänheten och kommunens medarbetare pågår.
- Inom ramen för hälsoåret har förvaltningarna bland annat genomfört olika typer av planerings- och temadagar kring hälsa. Ett exempel är den hälsofestival med prova-på aktiviteter som i juni arrangerades vid Djulö i samverkan med föreningslivet för medarbetare inom kulturförvaltningen och service- och teknikförvaltningen.
- Inom vård- och omsorgsförvaltningen har riktade åtgärder inletts, dels en insats där enhetscheferna med stöd av HR och företagshälsovården följer upp medarbetare med flera tillfällen med korttidsfrånvaro under året, dels ett arbete utifrån metoden "tjänstedesign", en utvecklingsprocess där medarbetare och chefer tillsammans tar fram lämpliga insatser.

Inom området effektiv organisation sker både ett kontinuerligt arbete och riktade insatser, bland annat genom digitalisering, som förväntas bidra till att målen nås. I arbetet med verksamhetsutveckling genom digitalisering behöver samtidigt mer insatser göras för att uppnå nyttorealiseringsmål.

- Pågående samarbete för att ta fram en länsgemensam och övergripande digitaliseringsstrategi för socialtjänsten samt angränsande hälso- och sjukvård.
- Förtätning av nätverk för wifi på äldreboenden för att få en heltäckande trådlös uppkoppling på samtliga äldreboenden.
- Kontinuerlig utvecklingen av digitala kartor och e-tjänster sker i samverkan med statliga myndigheter för att ta fram mera komplexa digitala funktionaliteter som underlättar och effektiviserar för såväl kunder (företag och privatpersoner) som tillsynsmyndigheter.
- Pågående arbete för att digitalisera detaljplaneprocessen, bland annat genom att skapa en digital planmosaik utifrån alla gällande detaljplaner som kommer underlätta för att se vilka planbestämmelser som gäller för en specifik plats.
- Under våren har ett projektarbete genomförts tillsammans med Flen och Vingåker inför byte av telefonväxel. Den nya växellösningen som driftsätts i september kommer att ge goda möjligheter till nya smarta funktioner samt en förbättrad service och tillgänglighet.
- Implementering av ett nytt kostdataprogram pågår, vilket bland annat kommer att underlätta uppföljning av kostnadsutvecklingen för olika recept.
- Kontinuerligt arbete med att effektivisera verksamheten inom service- och teknikförvaltningen, exempelvis genom digitalisering av skötselplaner, automatisering av arbetsmoment, ökad medvetenhet vid inköp, insatser för minskat matsvinn samt energieffektivisering.

Ekonomisk ställning & prognos

I detta avsnitt utvärderas kommunens ekonomiska ställning gällande utfall till och med augusti samt prognos för helåret. Avsnittet innehåller en genomgång av budgetföljsamheten samt analyser av utfall och prognos utifrån drifts-, investerings- och exploateringsredovisningarna.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamhet är ett mått på kommunens finansiella kontroll.

I delåret uppgår kommunens totala budgetavvikelse till 123,0 mnkr. Helårsprognosen visar på en avvikelse mot budget på 81,1 mnkr, vilket ger ett prognostiserat resultat på 139,7 mnkr för 2022. Nämndernas samlade budgetavvikelse uppgår i resultatet till 30,8 mnkr och till 11,6 mnkr i prognos. Finansförvaltningens budgetavvikelse uppgår till 92,2 mnkr med en helårsprognos på 69,5 mnkr.

Socialnämnden visar den största negativa avvikelsen i både delår och i helårsprognos. Socialnämnden har under de senaste åren redovisat stora underskott och åtgärdsplaner från tidigare år kvarstår. Service- och teknikkommitténs underskott är en följd av intäktsbortfall på grund av pandemin i början av året men också på grund av ökade kostnader för drivmedel, byggmaterial, livsmedel och el. Den ökade inflationen påverkar kostnadsutvecklingen inom samtliga nämnder där service- och teknikkommittén påverkas mest.

De största positiva avvikelserna i utfall och prognos står kommunstyrelsen och vård- och omsorgsnämnden för. Vård- och omsorgsnämndens positiva avvikelse beror framförallt på ramförstärkningar i budgeten för 2022 som inte använts fullt ut under perioden. Kommunstyrelsens avvikelse består till stor del av reserverade medel i budgeten som inte kommer att nyttjas.

Budgetavvikelsen för skatter och utjämning är positiv både för period och helårsprognos. Hela årets förväntade utfall för skatteavräkning 2021 samt statsbidrag för kommuner med särskilda utmaningar ligger i utfallet till och med augusti. Pensioner, semesterlöneskuld och personalomkostnader visar en positiv avvikelse till och med augusti. Att utfallet är mer positivt än prognosen beror dels på budgeten för semesterlöneskulden är fördelad per månad, dels på att det i prognosen ligger ett antagande om en pensionsförsäkringslösning som påverkar resultatet i slutet av året. På helår väntas semesterlöneskulden hamna på samma nivå som budget. Även för posten övrig finans är budgetavvikelsen mer positiv till och med augusti än i prognos. Det beror framförallt på att åtgärder kommer att genomföras i slutet av året och att budgeten för nya lokaler är fördelad över hela året, men delas ut till nämnderna efter inflyttning.

En mer fullständig redovisning av avvikelserna finns i avsnittet driftredovisning med helårsprognos.

Sammanfattning av pris- och kostnadsutvecklingen

I övergripande plan med budget 2022-2024 kompenseras nämndernas för en generell pris- och kostnadsökning på 1 procent 2022. I samband med tertiärrapporten beslutade kommunstyrelsen att kompensera de nämnder som redovisat avvikelser på grund av den höga inflationsnivån genom att fördela medel från finanssen, totalt 5,1 mnkr. I delåret har förvaltningarna återigen fått bedöma inflationseffekter 2022. Den nya bedömningen visar att det i nämndernas prognoser ligger ytterligare ca 1,3 mnkr som beror på inflation som inte kompenseras för. I prognosen har inga eventuella kostnadsökningar avseende köp av huvudverksamhet beaktats.

Budgetjustering under året

Nämndernas budgetramar justeras efter utfall avseende kapitaltjänst i tertiär, delår och bokslut, vilket även gjorts i år.

Ramarna har också justerats för de nämnder som fått nya hyreskontrakt på grund av nyproducerade lokaler. Medlen har varit avsatta under finanssen och omfördelats därifrån, totalt 22,2 mnkr.

Under året har två skolor blivit tomställda, sedan tidigare är ett äldreboende tomställt. I delårsrapporten finns kostnaden i respektive nämnds utfall och budget vilket kan ge en missvisande bild av verksamhetens totala kostnader, framförallt när det gäller den nationellt sammanställda statistiken på verksamhetsnivå. För

att få en mer rättvisande kostnadsbild skulle kostnaden och budgetramen för tomställda lokaler kunna flyttas till fastighetsavdelningen som är organiserad under kommunstyrelsen. Det skulle innebära att även kontrakten, och ansvaret för dessa, flyttas från nämnderna till fastighetsavdelningen som har ett kommunövergripande ansvar för fastighetsfrågor. För att flytta budget mellan nämnder krävs ett beslut i kommunfullmäktige.

Avsatta medel

Utifrån god ekonomisk hushållning har kommunen reserverat medel för att möta framtida kostnader. Kommunen har tre olika sorters avsatta medel; resultatutjämningsreserv (RUR), tillväxtfrämjande medel från tidigare års resultat samt en integrationsfond. Totalt avsatta medel per 31 augusti 2022 uppgår till 146,3 mnkr.

Kommuner har enligt kommunallagen möjlighet att avsätta medel inom det egna kapitalet till en resultatutjämningsreserv (RUR). Dessa regleras enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning (KF 2021-03-22 § 49). Som högst kan 100 mnkr avsättas till RUR. Per den 31 augusti 2022 uppgick de avsatta medlen i RUR till 83,6 mnkr. Beslut om att använda resultatutjämningsreserven sker i första hand i samband med fastställande av övergripande plan med budget. Revidering av, eller beslut om att medel ska användas, kan också ske löpande under år då stora svängningar sker i ekonomin på grund av konjunktur eller andra omständigheter som under året direkt påverkar kommunens resultat. I samband med årsredovisningen fastställer kommunfullmäktige att uttag från resultatutjämningsreserven ska ske och till vilket belopp.

Därutöver har delar av tidigare års resultat reserverats för tillväxtfrämjande åtgärder. I samband med årsredovisningarna för åren 2010 till 2015 har kommunen reserverat medel av resultatet för särskilda framtida satsningar avseende välfärdsutmaningar och tillväxtprojekt. Dessa medel påverkar resultatet när de används.

Kommunen har även avsatt medel som kommunen erhåller för sitt breda integrationsåtagande. Ett åtagande som sträcker sig över flera år varför intäkterna inte förs direkt mot resultatet, utan reserveras för framtida åtaganden. En del av den schablonersättning som årligen tilldelas kommunen från Migrationsverket avsätts till fonden för att kunna användas till specifika projekt. Om medel som reserverats inte nyttjas, återförs de till fonden.

I övergripande plan med budget 2021-2023 reserverades 2,7 mnkr till bildningsnämnden för kompetenshöjande insatser för barnskötare och barnskötarbiträden inom förskolan. Detta beslut förlängdes i planeringsdirektivet för 2022 (KS 2021-04-28, § 75), vilket innebär att medlen kan användas till och med första halvåret 2024. Under 2021 nyttjades 0,65 mnkr. Under 2022 har 1,1 mnkr nyttjats per 31 augusti. I övergripande plan med budget 2022-2024 reserverades 5 mnkr från integrationsfonden för volymförändringar inom bildningsnämndens verksamheter. Syftet var att vid behov kunna hantera större avvikelser i förhållande till de prognostiserade volymförändringarna inom förskola och skola.

Efter dessa beslut om att reservera medel från integrationsfonden till bildningsnämnden fanns det per sista augusti totalt 139,3 mnkr kvar av de avsatta medlen att besluta om.

Avsatta medel, mnkr	31 aug 2022
RUR	83,6
Tillväxtfrämjande medel	35,3
Integrationsfonden	27,4
TOTALT	146,3
<i>varav reserverade för satsningar</i>	7,0
Kvar att besluta om	139,3

De kommunala bolagen

KFAB visar ett resultat för perioden på 52,2 mnkr, vilket är högre än resultatet för samma period föregående år som var 45,6 mnkr. Bolaget ser en avmattning av efterfrågan på nyproducerade bostäder och antalet tomma lägenheter har ökat. Uthyrningsgraden är 97,3 procent, vilket kan jämföras med 99,1 procent förra året. Vidare har bolaget omfattande projekt för kommunens räkning under uppförande, vilket på sikt

kommer påverka bolagets men även kommunens kostnadsnivåer. KFAB:s prognos för helåret uppgår till 16,5 mnkr, varav 2,0 mnkr för affärsområde kommunfastigheter.

KIAB har en god uthyrningsgrad om 99,3 procent och visar ett delårsresultat på 12,8 mnkr. Prognos för helåret är i enlighet med plan 5,0 mnkr.

Resultatet för KVAAB visar på 1,8 mnkr för perioden, vilket är en positiv avvikelse mot budget på 1,3 mnkr. Periodens överskott fördelas enligt följande; renhållning 0,6 mnkr, vatten och avlopp 0,8 mnkr och biogas 0,4 mnkr. För helåret prognostiseras ett resultat som är i enlighet eller något över budgeterad nivå om cirka 0,6 mkr.

VSR visar en negativ avvikelse mot budget på 0,9 mnkr till och med augusti. Främst beror avvikelsen på att förbundets kostnader för pensioner visar ett utfall på -0,6 mnkr jämfört med budget. Även intäkter för extern utbildning samt för tillsyner och tillstånd är lägre än budget. Prognosen för helåret visar ett underskott om -1,0 mnkr totalt (Katrineholm -0,72 mnkr, Vingåker -0,18 mnkr).

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning för perioden

Balanskravet enligt kommunallagen innebär att kommuner inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med motsvarande överskott inom tre år. Nollresultat är det lägsta godtagbara resultatet på kort sikt. På längre sikt räcker inte ett nollresultat för att bevara den långsiktiga kapaciteten. För att utveckla kapaciteten på lång sikt ska intäkterna överstiga kostnaderna.

Från och med 2019 gäller en ny redovisningslag, Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Det har bland annat inneburit att kommunen från och med 2019 ska boka upp orealiserade vinster och förluster i värdepapper vilket påverkar resultatet. För perioden har kommunen en orealiserad förlust motsvarande 4,3 mnkr, till följd av placeringar i aktie- och räntefonder. Vid balanskravsutredningen avräknas den posten. Även den realisationsvinst avseende anläggningstillgångar om 2,2 mnkr som finns bokförd 2022, räknas av. För perioden januari till augusti uppgår balanskravsresultatet till 192,3 mnkr. Enligt prognosen för kommunens resultat, som uppgår till 143,5 mnkr, kommer Katrineholms kommun uppfylla balanskravsresultatet för 2022. Kommunens budgeterade resultat för 2022 är 58,6 mnkr.

Balanskravsutredning per 31 augusti	2022	2021	2020
Periodens resultat enligt resultaträkningen	190,2	158,8	105,9
Samtliga realisationsvinster	-2,2	0	0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	4,3	-7,5	2,1
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	192,3	151,3	108
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Periodens balanskravsresultat	192,3	151,3	108

Väsentliga personalförhållanden

Kommunens personalarbete utgår från de personalpolitiska målen i kommunplan 2019-2022 och det personalpolitiska programmet som fastställdes av kommunfullmäktige i juni 2020.

Personalkostnader & personalstyrka

Kommunens lönekostnader har totalt sett ökat med drygt 22 mnkr jämfört med motsvarande period 2021, bland annat till följd av löneöversynen. Inom vård- och omsorgsförvaltningen och bildningsförvaltningen ökade lönekostnaderna men inom flera av kommunens förvaltningar har lönekostnaderna minskat till följd av en minskning av antalet årsarbetare.

Pandemin har fortsatt att påverka lönekostnaderna, bland annat har kommunens totala kostnad för övertid ökat jämfört med förra året. På vård- och omsorgsförvaltningen ses en större ökning som delvis förklaras av att det under en kortare period med hög smittspridning togs beslut om extra ersättning vid övertidsarbete. Under sommaren uppstod även behov av övertid inom området funktionsstöd. Även service- och teknikförvaltningen påverkades av den höga smittspridningen i början av året.

Totalt sett har såväl antalet årsarbetare som antalet månadsanställda minskat något inom kommunorganisationen. Andelen visstidsanställda har minskat till förmån för en högre andel tillsvidareanställningar. Inom vård- och omsorgsförvaltningen har antalet månadsanställda ökat. Det har sin förklaring i en ny gruppbostad och att förstärkningar skett inom särskilt boende för äldre. Inom samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen har vakanser tillsatts, vilket innebär fler månadsanställda per sista augusti än förra året. Inom bildningsförvaltningen har barn- och elevantalet minskat, till följd av det har det också skett en minskning av antalet månadsanställda.

Andelen timanställda ligger totalt på ungefär samma nivå som 2021, skillnader finns dock mellan förvaltningarna. Att minska andelen timanställda har varit ett fokusområde för vård- och omsorgsförvaltningen både under 2021 och 2022 och andelen har minskat något. Även inom kulturförvaltningen har andelen timanställda minskat, främst inom biblioteksverksamheten. Majoriteten av bildningsförvaltningens timvikarier hyrs in från extern part och omfattas därmed inte av statistiken. Under perioden har bildningsförvaltningen köpt drygt 9 150 timmar, vilket omräknat till heltidstjänster motsvarar cirka sju årsarbetare. Det är en minskning med två årsarbetare jämfört med motsvarande period 2021.

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022	Totalt 2021	Kvinnor 2021	Män 2021
Lönekostnader totalt, tkr	1/1-31/8	1 061 848			1 039 474		
Kostnad övertid inkl mertid, andel av lönekostnader totalt (%)	1/1-31/8	0,5%			0,3%		
Årsarbetare, antal omräknade heltider	1/1-31/7	3 322,9	2 577,9	745,1	3 333,2	2 593,4	739,8
Timanställda, andel av totalt antal årsarbetare (%)	1/1-31/7	7,1%	6,6%	8,8%	7,0%	6,5%	8,7%
Månadsanställda, antal	31/8	3 259	2 558	701	3 269	2 574	695
Tillsvidareanställda, andel av månadsanställda (%)	31/8	93,1%	94,6%	88,7%	90,8%	91,8%	86,9%
Visstidsanställda, andel av månadsanställda (%)	31/8	6,7%	5,4%	11,3%	9,2%	8,2%	13,1%

Medarbetarskap & ledarskap

Under våren har samtliga förvaltningar arbetat med att ta fram handlingsplaner utifrån resultaten i den medarbetarundersökning med fokus på hållbart medarbetarengagemang, HME, som gjordes i slutet av 2021.

Inom bildningsförvaltningen står medarbetarskapet även i fokus när förvaltningen arbetar med att höja frisknärvaron inom förskolorna.

Inom vård- och omsorgsförvaltningen inleddes en större satsning under 2021, där samtliga chefer, värdegrundsledare och medarbetare utbildats kring värdegrundsarbete. Arbetet har under året fortsatt i respektive arbetsgrupp, där enhetschefer och värdegrundsledare gemensamt tagit arbetet framåt.

Socialförvaltningen och kommunledningsförvaltningen har genomfört en OSA-enkät (organisatorisk och social arbetsmiljö) och handlingsplaner har tagits fram utifrån resultaten.

Kompetensförsörjning & kompetensutveckling

Andelen månadsanställda som arbetar heltid ligger på en liknande nivå jämfört med samma period 2021, skillnaden mellan könen är också i stort sett oförändrad. Skillnaden är dock fortfarande stor mellan kvinnor och män vad gäller sysselsättningsgrad. Störst ökning av andelen som arbetar heltid ses inom Viadidakt, vilket förklaras av att anställda i tidsbegränsade insatser som inte arbetat heltid, har avslutats. Även inom vård- och omsorgsförvaltningen och service- och teknikförvaltningen har andelen ökat stadigt tre år i rad, en positiv utveckling utifrån arbetet med Heltid som norm. Inom bildningsförvaltningen har däremot andelen som arbetar heltid minskat något jämfört med 2021.

Parallellt har andelen månadsanställda med heltidsanställning som valt att arbeta deltid minskat. Minskningen gäller såväl kvinnor som män men det är fortfarande en betydligt större andel av kvinnorna än männen som väljer att arbeta deltid. Kvinnor som arbetar deltid har dock en högre genomsnittlig sysselsättningsgrad än män och totalt sett har den genomsnittliga sysselsättningsgraden för dem som arbetar deltid ökat något.

Antalet tillsvidareanställda som avslutat sin anställning på egen begäran under perioden har totalt sett ökat jämfört med 2021. Det gäller även antalet som gått i pension. Bland annat har det varit fortsatt hög personalomsättning inom socialförvaltningen. Det är svårt att rekrytera erfarna socionomer och arbete pågår för att hitta hållbara och långsiktiga strategier för kompetensförsörjningen genom exempelvis kompetensutvecklingsinsatser. Även inom bildningsförvaltningen pågår flera insatser, exempelvis genom kontakter med lärosäten för att skapa nya möjligheter till lokala universitetsutbildningar via Campus Viadidakt, uppdragsutbildning samt en lokal barnskötarutbildning.

För att attrahera och behålla medarbetare arbetar kommunen med olika strategier, exempelvis förmåner, årliga lönekartläggningar och kontinuerlig kompetensutveckling. Ett verktyg är särskilt avsatta medel för utbildningstjänster där användningen ligger på en liknande nivå som tidigare år. Omkring 75 procent av dem som haft utbildningstjänst över åren har övergått till en fast tjänst.

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022	Totalt 2021	Kvinnor 2021	Män 2021
Månadsanställda som arbetar heltid, andel (%)	31/8	80,8%	78,5%	89,4%	80,5%	78,1%	89,3%
Månadsanställda med heltidsanställning som har valt att arbeta deltid, andel (%)	31/8	13,2%	15,7%	4,0%	16,3%	18,9%	6,5%
Genomsnittlig sysselsättningsgrad månadsanställda som arbetar deltid (%)	31/8	73,4%	74,7%	63,4%	73,1%	74,1%	65,6%
Tillsvidareanställda som slutat på egen begäran, antal	1/12-31/7	111	83	28	93	67	26
Tillsvidareanställda som gått i pension, antal	1/12-31/7	54	49	5	39	32	7
Utbildningstjänster och generationsväxling, antal	1/1-31/8	12	-	-	9	-	-

Hållbart arbetsliv & arbetsmiljö

Pandemin har fortsatt att påverka sjukfrånvaron även 2022. Den kraftiga toppen i inledningen av året påverkar statistiken för hela perioden. Jämfört med 2021 har den totala sjukfrånvaron under mätperioden ökat med 1 procentenhet till totalt 9 procent. Den ökade frånvaron syns också i form av ökade sjuklöne-kostnader, vilket främst är kopplat till ökad korttidsfrånvaro. Till och med april fick kommunen ekonomisk ersättning för de ökade sjuklönekostnaderna. Den höga frånvaron påverkade särskilt i början av året kommunorganisationens möjligheter att bemanna och driva verksamheten, framför allt inom vård- och omsorgsförvaltningen, bildningsförvaltningen, service- och teknikförvaltningen samt kulturförvaltningen.

Det är den korta och den långa sjukfrånvaron som ökat, det vill säga frånvaron som understiger 15 respektive överstiger 90 dagar, för både kvinnor och män. Sjukfrånvaron i intervallet 15-90 dagar är på samma nivå som motsvarande period 2021.

Parallellt har frisktalet, det vill säga andelen tillsvidareanställda som haft högst fem sjukfrånvarodagar under de senaste tolv månaderna, minskat jämfört med förra året. Samtidigt kan det antas att sjuknärvaron, som inte syns i statistiken, kan ha ökat inom personalgrupper som har möjlighet att arbeta hemifrån.

Flera insatser för att sänka sjukfrånvaron pågår. Inom vård- och omsorgsförvaltningen och bildningsförvaltningen pågår även riktade åtgärder för att öka frisktalet, både på övergripande- och individnivå. Inom bildningsförvaltningen står medarbetarskapet i fokus i arbetet med att höja frisknärvaron och en särskild satsning genomförs på tre pilotförskolor. Även gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet pågår ett samarbete, där rektorer i F-6 och grundsärskolan regelbundet möter representant från HR och återkopplar till verksamhetschef.

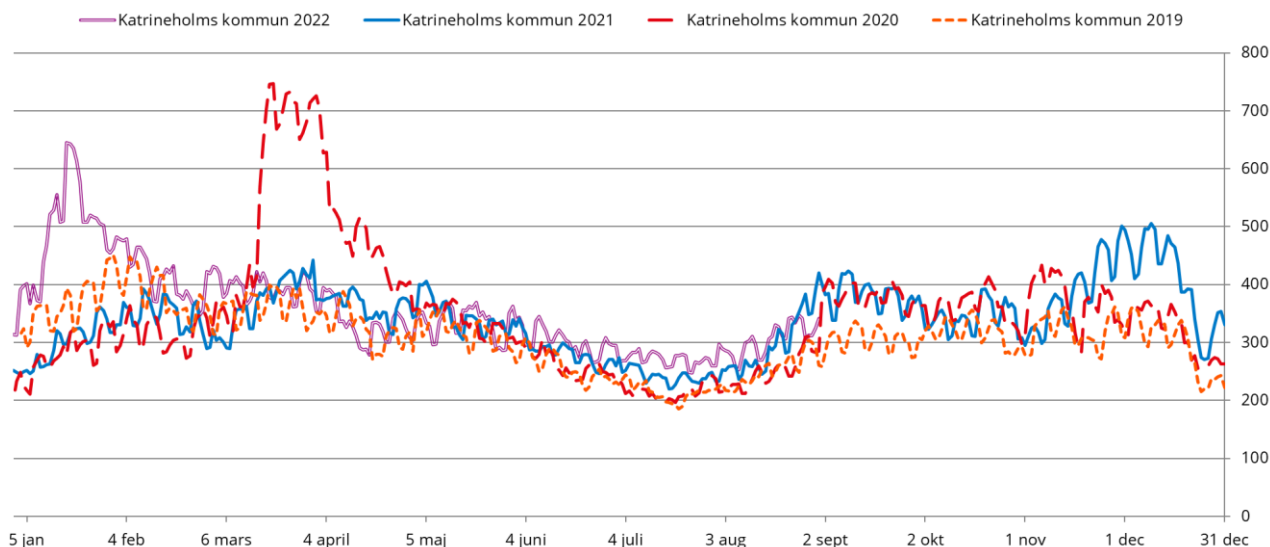
Även inom ramen för kommunens satsning Hälsoåret 2022 har förvaltningarna genomfört många olika aktiviteter, stora som små, för att främja hälsan, exempelvis hälsodagar tillsammans med kommunens hälsoutvecklare, gemensamma lunchpromenader, musikquiz, hälsoutmaningar och friskvårdsaktiviteter på arbetsplatsträffar. Under året har fler hälsoinspiratörer utsetts, ett arbete som bidrar till ökad kunskap och bättre hälsa bland kommunens medarbetare.

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022	Totalt 2021	Kvinnor 2021	Män 2021
Sjuklönekostnader, andel av lönekostnader totalt (%)	1/1-31/8	2,8%			2,4%		
Frisktal, tillsvidareanställda som haft högst 5 sjukfrånvarodagar senaste 12 månaderna (%)	1/9-31/8	40,7%	37,8%	52,1%	46,8%	44,3%	56,9%
Sjukfrånvaro tillsvidareanställda (%)	1/12-30/6	9,6%	10,3%	6,9%	8,5%	9,2%	5,9%
Sjukfrånvaro totalt (%)	1/12-30/6	9,0%	9,7%	6,5%	8,0%	8,7%	5,6%
Sjukfrånvaro totalt, varav <15 dagar (%)	1/12-30/6	4,9%	5,1%	4,2%	4,1%	4,3%	3,4%
Sjukfrånvaro totalt, varav 15-90 dagar (%)	1/12-30/6	1,4%	1,6%	0,7%	1,4%	1,6%	0,8%
Sjukfrånvaro totalt, varav >90 dagar (%)	1/12-30/6	2,7%	3,0%	1,6%	2,5%	2,8%	1,5%
Rehabärenden pågående, antal*	31/8	358	309	49	378	327	53

*Statistiken för rehabiliteringsärenden visar endast pågående ärenden, ärenden som är avslutade eller ej har registrerats ingår inte.

För att kunna analysera sjukfrånvarons utveckling under pandemin följs sjukfrånvaron även upp dag för dag, se diagram på nästa sida. Diagrammet visar att sjukfrånvaron i mitten av januari 2022 var mycket hög, nästan på samma nivå som under pandemins inledning våren 2020. I februari och mars minskade sjukfrånvaron succesivt, för att i april och maj ligga på samma nivå som föregående år men också som 2019, det vill säga före pandemin. Under sommaren har dock sjukfrånvaron återigen ökat och legat på en något högre nivå än de tre senaste somrarna. En förklaring är att smittspridningen ökade under sommaren och att vi fortsätter följa rekommendationen att stanna hemma vid symptom.

Aktuell sjukfrånvaro per dag

Diagrammet visar aktuell sjukfrånvaro totalt. Redovisas per sjukorsak inkl. långtidssjukskrivningar (en person kan förekomma två gånger i underlaget).

Jämställdhet

Av kommunens månadsanställda är det en betydligt högre andel av männen än kvinnorna som arbetar heltid. Heltid som norm är viktigt för att bidra till ett mer jämställt arbetsliv och samhälle. Därför är det positivt utifrån ett jämställdhetsperspektiv att trenden fortsätter att andelen kvinnor som arbetar heltid ökar något.

Uttaget av dagar för vård av barn (VAB) har ökat något för både kvinnor och män jämfört med motsvarande period 2021. Kvinnor tar ut mer VAB än män men ökningen är lika stor för båda könen så könsskillnaderna gällande VAB är oförändrade.

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022	Totalt 2021	Kvinnor 2021	Män 2021
Månadsanställda som arbetar heltid, andel (%)	31/8	80,8%	78,5%	89,4%	80,5%	78,1%	89,3%
VAB-tid, andel av total årsarbetstid (%)	1/1-31/7	1,0%	1,1%	0,7%	0,9%	1,0%	0,6%

Åtgärdsplan

Samhällsekonomisk utveckling

De samhällsekonomiska förutsättningarna inför 2023 och framåt ser betydligt dystrare ut än de senaste åren. Under pandemiåren 2020 och 2021 var det ekonomiska resultatet i kommunsektorn rekordhøgt, främst till följd av tillfälliga faktorer och inte på överskott i verksamheterna. Överskotten kom istället främst från höga statsbidrag och betydligt högre skatteintäkter än förväntat. Den positiva börsutvecklingen bidrog också till att värdet på finansiella placeringar växte rekordartat, i kombination med låg ränta på lån. Trots kraftigt stegrad inflation beräknas även 2022 bli ett år med relativt starka resultat för kommuner och regioner. Detta tack vare att skatteintäkterna fortsätter att öka snabbt, men även att pensionskostnaderna minskar 2022 jämfört med 2021.

Utsikterna för framtiden har blivit allt dystrare under våren och sommaren. Kriget i Ukraina, restriktioner mot Ryssland samt kvarvarande flaskhalsar efter pandemin påverkar väldigt många marknader. Brist på gas i Europa gör att energipriserna ser ut att bli rekordhøga under vintern och inflationen ökar rekordsnabbt. I synnerhet ökar priserna på vissa varor och tjänster såsom transporter, energi, livsmedel, byggkostnader, men även räntekostnaderna ökar. Utöver inflationen så har det uppstått brist på vissa varor, vilket inte bara ökar priser utan även begränsar tillgången.

Ökade priser på livsmedel, el och bränsle tillsammans med ökade räntor och nedgång på börsen gör att hushållen kommer att behöva prioritera och dra ner på konsumtion som inte är nödvändig. Riksbanken har höjt styrräntan och väntas höja den ytterligare under hösten för att få ner inflationen. Inflationen och de stigande räntorna påverkar såväl investeringar som hushållens konsumtion negativt och den svenska ekonomin bromsar in redan under 2022. Det kommer i sin tur leda till en lågkonjunktur 2023.

Under 2000-talet har skatteintäkternas reala utveckling varit god till följd av att löneökningarna i samhället har varit högre än prisökningarna, vilket är den normala situationen vid ekonomisk tillväxt. Inför 2023-2025 är situationen den omvända. Skatteunderlaget urholkas reellt sett till följd av ökade priser, vilket innebär minskad köpkraft samtidigt som de tillfälliga statsbidragen avvecklas. Till detta ska läggas att kommuner och regioner också ska finansiera en förändrad befolkningsstruktur med fler invånare och en större andel äldre. Investeringsnivåerna i offentlig verksamhet har varit höga de senaste åren men väntas avta framöver till följd av stigande räntor och den demografiska utvecklingen.

Inflationen påverkar också pensionskostnaderna som tillsammans med det nya pensionsavtalet med förändrade regler för pensionsavsättning ökar kostnaden för kommuner och regioner med hela 31 miljarder kronor 2023 jämfört med 2022.

SKR bedömer dock att både inflationen och lågkonjunkturen blir kortvarig och att ekonomin återhämtas under 2025 och att inflationen hamnar på riksbankens mål om 2 procent. Detta förutsätter dock att avtalsrörelsen inte ger allt för höga löneökningar och att tillgången till energi stabiliseras.

Sverige har starka finanser vilket möjliggör politiska stödpaket. Om dessa kommer och hur de då utformas är högst osäkert men kan få stor påverkan på den ekonomiska utvecklingen i Sverige.

Förväntad utveckling i Katrineholm

Utvecklingen i omvärlden och i samhällsekonomin gör att det förväntade goda ekonomiska resultatet 2022 ersätts med en mer pessimistisk prognos inför 2023. Kriget i Ukraina bidrar till osäkerhetsfaktorer som kan påverka kommunen både direkt och indirekt. Säkerhetsfrågor, med bland annat IT-säkerheten, är högprioriterade områden både nu och framåt. Kostnadsökningar för bland annat pensioner, som påverkas av både ett nytt avtal och inflationen, ser ut att överstiga ökningen av skatteintäkterna. Kostnadsökningar kan också påverka möjligheterna att genomföra investeringsprojekt inom ram.

Den höga inflationen kommer att fortsätta påverka kommunens ekonomi framöver. Leverantörer initierar förhandlingar om att höja priserna vid avtalsförslängningar men även under löpande avtalstid, vilket är mycket ovanligt. Hur den fortsatta kostnadsutvecklingen kommer att bli är högst oklart. Inför 2023 har SKR

även aviserat att kommunerna kommer att få ökade försörjningsstödskostnader då riksnormen kommer att behöva höjas med anledningen av ökade kostnader för mat och annan livsföring.

Katrineholm står inför stora utmaningar gällande kompetensförsörjningen då konkurrensen om arbetskraften ökar. Redan nu har både vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen varit tvungna att använda sig av bemanningsföretag, vilket bör undvikas utifrån både verksamhetsmässiga som ekonomiska skäl. Åtgärder pågår, exempelvis fortbildnings- och utbildningsinsatser för bristyrken inom äldreomsorg, förskola och fritidshem. Arbetet för att attrahera och behålla medarbetare inom bristyrken behöver fortsätta.

Det sjunkande barnantalet i kommunens förskolor påverkar både bildningsförvaltningens och service- och teknikförvaltningens verksamheter. Det är viktigt att förvaltningarna samverkar för att se vilka åtgärder som ger störst effekt för hela verksamheten.

Flera stora fastighetsinvesteringar i verksamhetslokaler blir klara 2022 och 2023. Arbetet med fastighetsplanering behöver utvecklas för en optimerad resursanvändning. För att möta kommande utmaningar är det också viktigt att kommunen fortsätter utveckla sin attraktionskraft både som plats och som arbetsgivare. Attraktiva och trygga boendemiljöer, goda arbetsmiljöer, hög kvalitet i förskola och skola samt goda kommunikationer är områden som är viktiga för att fler ska söka jobb, bosätta sig och stanna kvar i Katrineholms kommun.

Planerade åtgärder

Avvikelse	Åtgärd	Förväntade ekonomiska effekter	Förväntade verksamhetseffekter
Bildningsnämnden			
Låg andel behörig personal i förskolan	Pågående omfattande utbildningsinsatser. Planering för fortsättning behöver fortgå.		Ökad andel behörig personal
Låg andel behörig personal i fritidshemmen	Pågående fort- och utbildningsinsatser finns men behöver växlas upp för att möta det mycket stora behovet.		Ökad andel behörig personal
Hög sjukfrånvaro i främst förskolan	Utifrån den positiva erfarenheten av de pilotprojekt som genomförts i förskolan planeras för att fortsätta satsningen på ytterligare en förskola hösten 2022. Fler är intresserade och kommer att delta när satsning på Samverkan för bästa skola avrundas.		Minskad sjukfrånvaro
Sjunkande barnantal i förskola	Volymanpassning av personal och lokaler i förskolan i dialog med service- och teknikförvaltningen.	Varje enhet ska nå en budget i balans.	Bibehålla personaltäthet för att upprätthålla tillsyn och utbildningskvalitet.
Andelen elever som når motsvarande behörighet till gymnasiet är för låg både i år 6 och år 9	Fortsätta förbättra arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd på alla nivåer, fortsätta arbetet med att förbättra den differentierade undervisningen, fortsätta arbetet med ökad undervisningskvalitet.		Högre målluppfyllelse

Kulturnämnden

Avvikelse	Åtgärd	Förväntade ekonomiska effekter	Förväntade verksamhetseffekter
Ökad efterfrågan på Lyckliga gatornas aktiviteter	Undersöka möjligheten att etablera fast verksamhet på Norr. Översyn av sommaraktiviteternas långsiktiga finansiering.	Inga i utredningsskedet	Klarlägga behov och förutsättningar för arbetet med att utveckla och upprätthålla möjligheterna till en trygg och meningsfull fritid för barn och unga.
Service- och tekniknämnden			
Ekonomiska avvikelser	Sammanställa kostnadsökningar, prognos för året. Aktivt arbete med uppföljning och månadsbokslut (drift och investering). Återhållsamhet och val av alternativa produkter.	Lägre ekonomisk avvikelse	Negativa effekter på kvalitet, miljö och service
Försenade projekt	Flexibel arbetsplanering	Inga	Påverkad servicenivå gentemot kunder och invånare
Leveransproblem gällande material	Flexibel arbetsplanering, val av annat material	Risk för ökade kostnader	Påverkad servicenivå gentemot kunder och invånare
Hög sjukfrånvaro	Fortsatt uppföljning och analys månadsvis på enhetsnivå. Hälsöfrämjande aktiviteter. Fortsatt implementering av personalpolitiska programmet.	Minskade sjuklönekostnader	Friskare medarbetare över tid. Mer attraktiv arbetsgivare.
Socialnämnden			
Ekonomiska avvikelser	Arbeta med handlingsplanen utifrån djupanalys av KBP (kostnad per brukare).	Förbättrad kostnadskontroll och planering.	Genom fortsatt analysarbete tydliggörs var och hur kostnader kan sänkas.
Placeringar av barn och unga	Korta ner placeringstider. Ökad användning av kommunens öppenvård. Fortsätta att utbilda och implementera metoden Signs of safety som innebär att barnens nätverk används och en ordentlig säkerhetsplanering görs. Utöka samverkan med skolan för att underlätta hemgång efter placering.	Lägre kostnader för placeringar genom färre placeringar, färre vård dygn per placering samt lägre vård dygns kostnader.	Färre barn behöver placeras utanför sitt eget hem. Ökad sannolikhet att hemtagningar från HVB lyckas.
Placeringar av vuxna	Korta ner placeringstider. Ökad användning av kommunens öppenvård och Värnas. Utöka med fler träningsboenden för dem som saknar eget boende och som är placerade. Utöka samverkan med regionen kring personer med psykisk ohälsa.	Lägre kostnader för placeringar genom färre placeringar, färre vård dygn per placering samt lägre vård dygns kostnader. Genom hemmaplanslösningar undviks dyra HVB-placeringar. För Värnäs betalas redan en grundavgift.	Även administrationen av placeringar minskas.

Avvikelse	Åtgärd	Förväntade ekonomiska effekter	Förväntade verksamhetseffekter
Ekonomiskt bistånd	Djupanalys av individärenden utifrån KPB-resultatet för att säkerställa att riktlinjer och rutiner i handläggningen följs. Studiebesök i Norrköpings kommun som har lyckats sänka försörjningsstödet. Påbörja ett gemensamt projekt med Viadidakt för att minska gruppen som står långt ifrån arbetsmarknaden.	Kostnadsbesparingen i belopp är svår att avgöra i dagsläget.	Ta lärdom av andra kommuners arbete med bland annat hyror, handläggning och insatser för att få ner kostnaderna. Genom att kartlägga den grupp som står längst från arbetsmarknaden kan insatser och planering framåt möjliggöras. Rätt insats till rätt person.
Viadidaktnämnden			
Besked i januari om 1 817 tkr i extra stöd från Skolverket till Viadidakt och Flens kommun	Genomförande av satsning på lärcentrum inom komvux, i enlighet med ansökan till Skolverket. Den nya enhetliga stödverksamheten är nu på plats som ett komplement till undervisningen för elever på komvux.	Prestationsbaserad ersättning	Högre måluppfyllelse
Statliga och regionala medel till sommarjobb för ungdomar	Genomförande av extrasatsning på sommarjobb och tillfälliga jobb för ungdomar.	Prestationsbaserad ersättning	Fler ungdomar har kunnat erbjudas sommarjobb då målgruppen för årets feriearbetare utökats.
Avvikelse mot budget för arbetet med åtgärdsanställda	Återhållsamhet med nya åtgärdsanställningar	Ekonomi i balans	Förskjutning av nya åtgärdsanställningar.
Negativ avvikelse från prognos gällande volym på grundläggande nivå	Mer information och marknadsföring. Satsning på att öka genomströmningen på sfi.	Marginell	Succesivt ökade volymer under förutsättning att sfi-basen växer.
Vård- och omsorgsnämnden			
Hög sjukfrånvaro	Särskild insats för att tillsammans med HR och företagshälsovård arbeta med dem med fler än 10 tillfällen av korttidsfrånvaro under ett år. Arbetar med sjukfrånvaron utifrån modellen "tjänstedesign". Utökning av antalet hälsoinspiratörer.	Minskad sjuklönekostnad	Minskad sjukfrånvaro, bättre kontinuitet för brukare och verksamhet
Ökad kö till särskilt boende, äldre	Rutin in- och utflytt särskilt boende uppdateras.	Undviker risk för vite	Snabbare flöde mellan utflytt och inflytt i verksamheter. Frigör och eventuellt minskar behovet av korttidsplatser.
Stort antal vakanta tjänster/svårigheter att rekrytera till ett flertal tjänster	Framtagande av alternativa sätt att attrahera och behålla medarbetare inom bristyrken.	Minskad kostnad för personal från bemanningsföretag. Nyttjande av personal-budget enligt plan.	Minskat antal sjuksköterskor från bemanningsföretag. Bättre kontinuitet i verksamheterna. Färre vakanta tjänster.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

<i>Belopp i tkr</i>	Jan-aug 2022	Jan-aug 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	362 778	366 793	513 523	523 441	557 691
Verksamhetens kostnader	-1 814 898	-1 780 966	-2 853 086	-2 844 002	-2 823 993
Avskrivningar	-55 676	-51 935	-91 519	-83 827	-84 274
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-1 507 795	-1 466 108	-2 431 082	-2 404 388	-2 350 576
Skatteintäkter	1 115 569	1 040 524	1 624 226	1 667 026	1 569 764
Generella statsbidrag och utjämning	581 352	572 965	858 407	867 907	855 982
VERKSAMHETENS RESULTAT	189 126	147 381	51 551	130 545	75 170
Finansiella intäkter	10 600	14 150	12 280	14 278	20 012
Finansiella kostnader	-9 513	-2 726	-5 185	-5 077	-3 862
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	190 213	158 806	58 646	139 746	91 320
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
PERIODENS RESULTAT	190 213	158 806	58 646	139 746	91 320

Balansräkning

Belopp i tkr	Kommunen	
	Jan-aug 2022	Jan-dec 2021
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	3 366	3 625
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	922 145	932 074
Maskiner och inventarier	162 231	170 498
Pågående investeringar	97 926	13 706
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Långfristiga fordringar	0	0
Värdepapper, andelar m.m.	84 628	81 152
Summa anläggningstillgångar	1 270 296	1 201 055
Bidrag till statlig infrastruktur	26 675	27 864
Omsättningstillgångar		
Förråd m.m.	4 250	4 538
Fordringar	660 686	644 419
Kortfristiga placeringar	66 702	71 012
Kassa, bank	297 427	3 430
Summa omsättningstillgångar	1 029 065	723 399
SUMMA TILLGÅNGAR	2 326 035	1 952 318
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital		
Årets resultat	190 213	91 320
Resultatutjämningsreserv	83 600	83 600
Övrigt eget kapital	967 379	876 059
Summa eget kapital	1 241 192	1 050 979
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	281 029	276 282
Andra avsättningar	0	0
Summa avsättningar	281 029	276 282
Skulder		
Långfristiga skulder	371 144	151 631
Kortfristiga skulder	432 670	473 425
Summa skulder	803 814	625 056
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	2 326 035	1 952 318
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER		
Panter och därmed jämförliga säkerheter	0	0
Ansvarförbindelser		
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	453 879	511 308
Övriga ansvarförbindelser	2 591 445	2 291 539

Noter

Not 1 – Redovisningsprinciper

Kommunen tillämpar de redovisningsregler som anges i kommunallagen, den kommunala redovisningslagen samt praxis enligt rekommendationer och uttalanden från rådet för kommunal redovisning (RKR) med undantag för:

- Leasingavtal gällande lokalhyra.
- Utifrån god ekonomisk hushållning avsätter kommunen medel som erhållits för sitt breda integrationsåtagande. Ett åtagande som sträcker sig över flera år, varför intäkterna inte förs direkt mot resultatet, utan reserveras för framtida åtaganden.

I övrigt har samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Redovisningsprinciper i driftsredovisningen

Sociala avgifter har bokförts genom procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen. Periodisering av skulden har skett. Personalomkostnadspålägg har i genomsnitt debiterats med följande procentpåslag:

Personalomkostnadspålägg (%)	Totalt
Anställda på kommunalt avtalsområde	40,15
Anställda på timlön	40,15
Pan-avtalet (personliga assistenter)	40,15
Uppdragstagare	31,42
Beredskapsarbete	40,15

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad. På samtliga anläggningstillgångar förutom leasingbilar debiteras en kalkylränta på 1,25 procent för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Kostnader för IT, telefoni, porto, transport interndeberas utifrån självkostnad och verkligt nyttjande. Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar

Kommunen följer RKR:s rekommendation R2 avseende redovisning av intäkter. Inkomster i form av bidrag från stat och landsting bokförs som förutbetalda intäkter och intäktsförs i enlighet med matchningsprincipen successivt i takt med att motsvarande kostnader bokförs. Försäljning av tomter bruttoredo visas löpande som intäkter.

Skatteintäkter

Katrineholms kommun följer RKR:s rekommendation R2 som anger att det är SKL:s decemberprognos som ska användas i beräkningen av den preliminära slutavräkningen. I delårsrapporten har slutavräkningen uppdaterats utifrån RKR:s cirkulär 22:28.

Lånekostnader

Kommunen använder sig av huvudregeln, det vill säga att lånekostnader ska belasta resultatet då de uppkommer.

Checkkredit

Koncernkontokrediterna bokförs som långfristig skuld. Periodens utnyttjande av koncernkontokrediterna var 56,3 mnkr. Beviljad koncernkontokredit uppgår till 250 mnkr.

Semesterlöneskuld

I kommunens semesterlöneskuld ingår även uppehållslön och ferielöneskuld. Skulden är uppbokad för innevarande och föregående år samt för övertid som inte är kompenserad.

Pensioner

Pensionsskulden har beräknats av KPA och redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att skulden t.o.m. 2022-08-31 redovisas inom linjen/ansvarsförbindelse inkl. löneskatt. Intjänade pensioner fr.o.m. 1998-01-01 samt avtalspensioner redovisas som skuld i balansräkningen. Individuell pensionsdel inkl. löneskatt redovisas under kortfristiga skulder.

Leasingavtal

Leasingavtal gällande bilar hanteras som finansiell leasing enligt RKR:s rekommendation R5. Lokalhyror bokas direkt mot resultaträkningen och inte som finansiell leasing. Översyn och kartläggning av hyror kommer att påbörjas under hösten.

Kommuninterna mellanhavanden

Interna intäkter och kostnader mellan förvaltningarna har eliminerats.

Anläggningstillgångar

Som investeringsutgift räknas anskaffningar med en varaktighet på minst fem år och med ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp. Inventarier med kortare livslängd än fem år och inventarier av mindre värde, högst ett halvt prisbelopp, kostnadsförs direkt. Undantag görs för datorer och IT-utrustning samt leasingbilar där livslängden är minst tre år, vilka ses som anläggningstillgång.

Immateriella tillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning och gäller IT-licenser, dessa skrivs av linjärt under de år avtalet gäller.

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning. Komponenter för byggnader och tekniska anläggningar redovisas som separata enheter med olika avskrivningstider. Investeringar aktiverade före 2014 är inte delade i komponenter. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal, leasing, används den planerade verkliga nyttjandeperioden.

Exploateringsverksamhet

Med exploatering avses att iordningställa råmark för industri- och bostadsområden som kommunen inom de närmaste åren har för avsikt att sälja. Försäljningsintäkt redovisas mot resultaträkningen tillsammans med matchande kostnader för såld mark när äganderätten övergår till köparen. Utgifter för tillgångar avsedda för stadigvarande bruk som ska kvarstå i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgång.

Not 2 – Generella statsbidrag

Erhållet men ej intäktsredovisat generellt statsbidrag gällande Migrationsverkets tillfälliga stöd för mottagande av flyktingar från Ukraina uppgår totalt till 1,3 mnkr. Bidraget får användas 2022 och 2023.

Drift- & investeringsredovisning

Driftsredovisning med helårsprognos

Redovisat jan - aug 2022								
Belopp i tkr	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget jan-aug 2022	Avvikelse jan-aug 2022	Redovisat jan-aug 2021	Budget 2022	Prognos avvikelse 2022
Kommunfullmäktige/ politisk ledning	1 016	-7 907	-6 891	-9 133	2 242	-6 483	-13 013	500
Kommunstyrelsen	45 686	-173 459	-127 773	-147 904	20 131	-113 102	-222 528	6 300
Bygg- och miljönämnd	-2	-398	-400	-451	50	-349	-676	0
Service- och tekniknämnden	115 653	-207 013	-91 360	-91 331	-28	-78 850	-135 317	-800
Socialnämnden	14 672	-154 162	-139 490	-128 192	-11 298	-146 389	-192 972	-12 400
Kulturnämnden	3 871	-34 726	-30 856	-29 561	-1 295	-28 297	-44 690	0
Bildningsnämnden	475 789	-1 094 783	-618 994	-621 660	2 666	-597 748	-928 756	0
Vård- och omsorgsnämnden	143 473	-676 804	-533 331	-551 181	17 850	-516 180	-821 185	18 000
Viadidaktämnden	38 133	-80 254	-42 121	-42 593	472	-42 752	-62 038	0
Räddningstjänst	0	-22 027	-22 027	-22 019	-9	-21 464	-33 041	0
Summa nämnder	838 291	-2 451 533	-1 613 243	-1 644 024	30 781	-1 551 616	-2 454 216	11 600
Skatter och utjämning	1 696 921	0	1 696 921	1 654 427	42 495	1 610 699	2 482 633	52 300
Statsbidrag	23 876	0	23 876	10 295	13 581	24 688	15 449	15 500
Pensioner/semesterlöneskuld/ personalomkostnad	0	54 951	54 951	36 255	18 696	31 159	-15 944	-2 000
Exploatering	6 345	-2 558	3 787	2 184	1 604	0	1 263	21 195
Övrig finans	34 806	-10 886	23 919	8 046	15 874	43 876	29 461	-17 495
Summa finans	1 761 948	41 507	1 803 456	1 711 207	92 249	1 710 422	2 512 862	69 500
RESULTAT	2 600 239	-2 410 026	190 213	67 183	123 030	158 806	58 646	81 100
Prognostiserat resultat 2022							139 746	

Helårsprognosen i delåret visar ett resultat på 139,7 mnkr vilket är en positiv avvikelse mot budget på 81,1 mnkr. Resultatet uppgår till 190,2 mnkr, vilket är en positiv avvikelse mot budget på 67,2 mnkr.

Kommunens driftsredovisning är uppdelad i två områden; nämnder och finans vilka båda visar på positiva budgetavvikelser i både prognos och utfall.

Nämnder

Nämnderna visar en positiv avvikelse mot budget på 30,8 mnkr till och med augusti och en positiv prognos för helåret i jämförelse mot budget på 11,6 mnkr. I tertialrapporten var prognosen -6,5 mnkr. Socialnämnden och service- och tekniknämnden visar på negativa avvikelser i prognosen medan vård- och omsorgsnämnden, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige prognostiserar positiva avvikelser. Övriga nämnder har helårsprognoser på samma nivå som budget.

Kommunfullmäktige/politisk ledning visar en avvikelse mot budget på 2,2 mnkr till och med augusti. Avvikelsen är en följd av inställda sammanträden de första månaderna av året och därmed mindre kostnader för arvoden och lokaler. Avvikelsen beror också på att många av de budgeterade kostnaderna tillhör valnämnden och kommer att tillkomma efter valet i september. Helårsprognosen är satt till en positiv avvikelse med +0,5 mnkr.

Kommunstyrelsens resultat visar på en avvikelse mot budget på 20,1 mnkr. Prognosen för helåret uppgår till 6,3 mkr. Det är en följd av reserverade medel som inte nyttjats, vakanser och föräldraledigheter som inte tillsatts fullt ut, minskade kostnader för lagring av data och leasing av datorer samt ökade intäkter för miljöavgifter och bygglov. Kostnaderna för intranät, försäkringspremier, upphandlingsuppdrag samt systemutveckling är däremot högre än budget för både period och prognos. Ökad inflation och kostnads-

ökningar kommer påverka bygglovsansökningarna och ge minskade intäkter för bygglov. Prognosen för kollektivtrafiken förväntas bli 1,7 mnkr högre än budget, vilket beror på en indexuppräkning. Den största delen av prognosavvikelsen för kommunstyrelsen avser reserverade medel för övergång till egen försörjning och yrkesvux, som inte kommer att nyttjas under året.

Service- och tekniknämnden visar ett resultat som är i nivå med budget. Det prognostiserade resultatet för helåret är en negativ avvikelse på -0,8 mnkr. Detta är den nämnd som har blivit mest påverkad av den stigande inflationen med en markant prisökning på bland annat livsmedel, drivmedel, el samt byggmaterial. I samband med tertialrapporten fick nämnden kompensation för de bedömda prisökningarna då. Kostnadsökningar bedöms dock bli högre i delåret. Minskade intäkter till Sportcentrum och måltidsverksamheten, till följd av pandemirestriktioner i början på året, påverkar också prognosen negativt.

Socialnämndens redovisar en negativ avvikelse mot budget på -11,3 mnkr. Helårsprognosen uppgår till -12,4 mnkr. Det är främst försörjningsstöd, konsultkostnader och placeringar som bidrar till den negativa avvikelsen. Kostnaderna för försörjningsstöd och placeringar, som är områden i nämndens åtgärdsplan för ekonomi i balans, fortsätter att minska i jämförelse mot samma period föregående år men är fortfarande högre än budget. Socialnämnden fick inför budget 2020 i uppdrag att inom två år arbeta bort underskottet som redovisades 2019. I budget 2021 förlängdes uppdraget med ett år, så att det även omfattade 2022. I och med detta fick socialnämnden ett extra tillskott om 10 mnkr i budget fram till och med 2022.

Kulturnämndens avvikelse mot budget uppgår till -1,3 mnkr. Helårsprognosen visar ett resultat i balans med budget. Avvikelsen för perioden förklaras framförallt av att utbetalningar av föreningsbidrag under perioden varit högre än budgeterat.

Bildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 2,7 mnkr. Det prognostiserade resultatet är lika med budget. Flera av kommunens skolor hade vid terminsstarten färre elever än vad som prognostiserades före sommaren, vilket kommer att ge lägre intäkter från resurstilldelningen än vad som tidigare prognostiserats. Samtidigt ligger de prognostiserade personalkostnaderna just nu kvar på en högre nivå än vad skolpengen ger utrymme för. Ytterligare analyser måste göras på de enheter som försämrat sina prognoser och åtgärder behöver vidtas. Både grundsärskolan och gymnasiesärskolan prognostiserar stora negativa avvikelser för året. Grundsärskolan har färre elever till hösten men fortsatt höga personalkostnader. Förskolan, som också har ett minskat barnantal, redovisar en helårsprognos i nivå med budget. Enheterna har gjort ett stort jobb för att anpassa verksamheten efter antalet barn. Det minskande elev- och barnantalet i skolan och förskolan ger en sammantaget positiv prognos inom resursfördelningen som tar ut de negativa avvikelserna. I budget 2023 kommer anslaget till resurstilldelningen att uppdateras efter nuvarande elev- och barnantal, vilket kommer att ge en lägre budgettram för nämnden.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 17,9 mnkr. Helårsprognosen visar på en budgetavvikelse på 18,8 mnkr. Avvikelserna förklaras framförallt av en senare öppning av Strandgårdens särskilda boende och LSS gruppboende än vad som planerades för. Även vakanta tjänster bidrar, där budget ligger för hela året men anställningar startat senare. Utöver detta visas positiva avvikelser i utfallet avseende budget för extraordinära kostnader som inte behövs nyttjas, färre utförda hemtjänst-timmar än budgeterat, minskat antal brukare med personlig assistans, minskade externa placeringar samt lägre kostnader för bostadsanpassningar och övriga kostnader. Fortsatt gäller den största negativa avvikelsen den kommunalt utförda hemtjänsten, där det finns fortsatta problem inom vissa hemtjänst-områden.

Viadidaktnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 0,5 mnkr. Förvaltningsledningen har en positiv avvikelse som bland annat beror på lägre personalkostnader än budgeterat i samband med personalomsättning och tillfälliga statsbidrag. Delar av de ordinarie tjänsterna finansieras av projektmedel och under året kommer därför tidsbestämda anställningar att göras. Det innebär att personalkostnaderna kommer motsvara budgeterade medel vid årets slut. Komvux visar ett positivt resultat som delvis beror på externa intäkter kopplade till ESF-projekt och lägre återbetalningar till Skolverket. Arbetsmarknad har åtgärds-anställningar från föregående år som bidrar till överanställning i början av året. Genom återhållsamhet i anställningar kommer detta att rätta till sig till årets slut.

Finans

Finansen prognostiserar en positiv avvikelse mot budget på 92,2 mnkr, utfallet till och med augusti visar en budgetavvikelse på 69,5 mnkr.

Skatter och utjämning visar på en positiv avvikelse mot budget både gällande utfall och prognos. Orsaken är en bättre utveckling av skatteunderlaget än budgeterat. Det beror framförallt på högre löneökningstakt och starkare konjunkturutveckling i Sverige än vad tidigare prognoser visat. Dessutom har Katrineholm fått medel från regeringens satsning för kommuner med särskilda utmaningar, vilket inte var budgeterat.

Det riktade statsbidrag som kommunen fått avseende ersättning för sjuklönekostnader redovisas på finansens. Här är prognosen satt till utfallet då inget mer väntas komma.

Pensioner och personalomkostnader visar på positiva avvikelser mot budget i resultatet. Semesterlöneskulden visar en negativ avvikelse i jämförelse mot budget i utfallet men väntas hamna på samma nivå som budget i prognosen. Då kommunen väntas hamna på ett stort resultat 2022 planeras en pensionsförsäkringslösning som ska minska pensionskostnaderna framöver, vilket förklarar den negativa avvikelsen i prognosen på den här posten.

Kommunens exploateringsprojekt förväntas ge mer intäkter än budgeterat, vilket ger en positiv prognos på 21,2 mkr där den största intäkten avser en gatukostnadsersättning. Mer om detta går att läsa under rubriken exploateringsredovisning.

I posten övrig finans har budget som är avsatt för nya lokaler fördelats ut men senareläggning av fastighetsinvesteringar ger en positiv avvikelse mot budget. Även avskrivningar väntas ge lägre kostnader än budget. De inflationsersättningar som betalats ut till nämnderna efter beslut i samband i tertialrapporten påverkar negativt. I prognosen beaktas även åtgärder som planeras genomföras under hösten.

I slutet av året upptas kommunens placerade medel till verkligt värde i bokföringen, vilket ger en orealiserad vinst eller förlust i resultatet. Värdet per den 31 augusti skulle ge en orealiserad förlust på 4,3 mkr, detta har inte tagits hänsyn till i prognosen.

Investeringsredovisning med helårsprognos

Belopp i tkr	Utfall per 31/8 2022	Budget helår 2022	Kvar av årets budget	Prognos avvikelse helår 2022
Kommunstyrelsen	-10 856	-31 276	20 420	4 500
<i>varav kommunledningsförvaltningen</i>	-2 062	-11 052	8 990	4 000
<i>varav samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	-8 794	-20 224	11 430	500
<i>varav Sveaparken</i>	-3 313	-4 000	687	-1 000
<i>varav utveckling Djulöområdet</i>	-843	-4 000	3 157	0
Service- och tekniknämnden	-21 207	-39 202	17 995	3 200
<i>varav finansiell leasing bilar</i>	-7 418	0	-7 418	0
Socialnämnden	-82	-2 170	2 088	1 600
Kulturnämnden	-2 210	-8 809	6 599	1 500
<i>varav konstnärlig gestaltning Järven</i>	-1 386	-2 350	-964	0
Bildningsnämnden	-13 996	-52 674	38 678	17 600
<i>varav inventarier nya Järvenskolan</i>	-2 576	-20 000	17 424	9 500
<i>varav inventarier Stensättersskolan</i>	-1 749	-10 000	8 251	0
Vård- och omsorgsnämnden	-2 686	-13 252	10 566	3 300
<i>varav inventarier Strandgården</i>	-1 309	-5 782	4 473	0
Summa	-51 037	-147 383	96 346	31 700
Investeringar inom exploatering	-40 317	-67 650	27 333	-5 300
<i>varav Ragnars Gärde infrastruktur</i>	-27 945	0	-27 945	-22 360
<i>varav Lövåsen-Finntorp infrastruktur</i>	-3 203	-14 000	10 797	-6 000
<i>varav fastighetsförvärv</i>	0	-30 000	30 000	20 000
Summa	-91 354	-215 033	123 679	26 400

Av kommunens budgeterade medel för investeringar i verksamheterna har 35 procent nyttjats fram till sista augusti. För de investeringar som ingår i exploateringsverksamheten har 60 procent nyttjats. Under perioden har ett antal projekt startat och fortskrider enligt plan. Enligt prognosen kommer cirka 80 procent

av investeringsbudgeten nyttjas under året. För de investeringar som ingår i exploateringsverksamheten beräknas budgeten överskridas med nästan 8 procent eller 5,3 mnkr.

Kommunledningsförvaltningen räknar med en budgetavvikelse på 4 mnkr som till största delen kan hänföras till bredbandsstrategin som är under framtagande. Strategin syftar till att förtäta fiberutbyggnaden samt utveckling av välfärdstekning kopplat till fiber.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har under perioden endast förbrukat 43 procent av årets budget men räknar med att kostnader kommer under hösten. På förvaltningen pågår projekt i kommunens parker. Det största projektet är Sveaparken där vattenlekparken har varit igång under sommaren. Även belysning och gång- och cykelvägar i parken förbättras. I Djulöområdet utökas tillgängligheten för besökare. Parkeringsplatser och nya cykelparkeringar samt ny in- och utfartsväg till parkeringsplatserna anläggs.

Service- och tekniknämndens relativt låga utfall beror på att vissa projekt är årstidsberoende alternativt har långa upphandlingstider. Kostnaderna kommer därför uppstå under senare delen av året. Väginvesteringar har försenats på grund av en ny avtalsperiod påbörjats med en ny leverantör samt att arbetet inte kunde startas upp enligt plan. Ett antal fordon kommer att köpas in under hösten medan andra skjuts fram till nästa år. Detta är första året som finansiell leasing av bilar hanteras som investering, posten är inte budgeterad. Under året har ett antal av kommunens bilar bytts ut.

Tre förvaltningar har budget för upphandling av nya verksamhetssystem. Bildningsnämndens upphandling har försenats och det är osäkert vilka kostnader som kommer att belasta projektet i år. Socialnämndens och vård- och omsorgsnämndens gemensamma upphandling av verksamhetssystem har pausats till följd av beslut om ett läns-gemensamt system.

Bildningsnämnden har en budget på 30 mnkr för att utrusta kommunens nya skolor, Stensättersskolan och Järvensskolan, med möbler och teknisk utrustning. Av Järvensskolans budget beräknas 9,5 mnkr föras över till nästa år för att för att bekosta inköp till Tallåsdelen där det pågår en renovering. Den nya förskolan i Forssjö beräknas vara klar först nästa år och därmed blir inköp av inventarier framskjutna till 2023. Detsamma gäller upprustningen av förskolan Häringe, där inköpen kommer att ske under nästa år.

Vård- och omsorgsnämndens inköp av inventarier till Strandgårdens särskilda boende för äldre och Strandgårdens nya gruppboende enligt LSS pågår. Inköpen beräknas kosta 5,8 mnkr.

Socialnämndens införande av taligenkänning kommer att utvärderas för att se om tjänsten ska utökas. Teknisk utrustning för att underlätta digitala möten kommer att köpas in under hösten.

Kulturnämnden har under året prioriterat konstprojekt för skolor. Konst till Järvensskolan beräknas kosta 2,3 mnkr. Även Stensättersskolan, skolan i Forssjö samt Skogsborgsskolan kommer att få ny konst under hösten.

Investering inom exploatering avser de delar i exploateringsprojekten som kommer att stanna kvar i kommunens ägande, såsom gator, gatubelysning och parker. Dessa projekt hanteras på samma sätt som kommunens övriga investeringar.

Exploatering av bostäder på Ragnars Gärde som utförs av Ericsberg fortlöper. Kommunens kostnader är för gator och grönområden som tas över. Iordningställande infrastruktur på Lövåsen-Finntorp går in i slutfasen, och beräknas färdigställas innan årsskiftet. Kostnaderna har ökat i projektet på grund av rådande marknadsläge samt mer sprängning av berg än beräknat.

Exploateringsredovisning med helårsprognos

Exploateringsverksamheten	Utfall per 31/8 2022	Budget helår 2022	Kvar av årets budget	Prognos avvikelse helår 2022
Driftprojekt	-1 589	-13 870	12 281	33 000
Exploateringsprojekt	-25 647	17 150	-42 797	-56 200
Summa	-27 236	3 280	-30 516	-23 200
Investeringar	-40 317	-67 650	27 333	-5 300
Summa	-67 553	-64 370	-3 183	-28 500

Exploateringsverksamhet innebär åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för bostads-, affärs- och industriändamål. I exploateringsverksamheten ingår också att bygga gemensamma anläggningar inom området, som exempelvis gator, grönområden och VA. Exploateringsverksamheten fördelas mot driftprojekt, exploateringsprojekt samt investeringar beroende på vilken typ av kostnad och intäkt det är. Till driftprojekt klassificeras bland annat gatukostnadsersättningar samt kostnader som hänförs till planering och förstudier. Exploateringsprojekt avser omsättningstillgångar som iordningställts i avsikt att säljas. Investeringar avser tillgångar som inte ska avyttras, till exempel mark som utgör allmän plats såsom gata och park.

I tabellen ovan redovisas det totala nettot av kommunens exploateringar för perioden januari till augusti för samtliga projekt. De delar av drift- och exploateringsprojekt, som påverkar kommunens driftkostnader för året, redovisas också i driftredovisningen. Investeringsprojekt redovisas också i investeringsredovisningen.

För driftprojekt uppgår prognosavvikelsen för 2022 till 33 mnkr, vilket till största delen förklaras av ej budgeterad gatukostnadsersättning inom projektet Ragnars gårde.

Budget- samt prognosavvikelse för exploateringsprojekt beror främst på färre sålda tomter samt större kostnader inom projektet Lövåsen-Finntorp.

Kvar av årets budget för investeringar, som uppgår till 27,3 mnkr, gäller främst fastighetsförvärv då det inte skett några förvärv, lägre kostnader i jämförelse mot budget inom projektet Lövåsen-Finntorp samt ej budgeterad kostnad för infrastruktur inom projektet Ragnars Gärde. Prognosavvikelsen för 2022 hänförs till dessa tre projekt.

Investeringsprojekt i kommunala bolag

<i>Belopp i tkr</i>	Beslutad totalutgift (inkl ev stöd)	Ack utfall	Avvikelse	Beräknad totalutgift	Beräknad avvikelse	Färdigställs (månad/år)
Färdigställda investeringsprojekt						
Nybyggnation Järvenskolan 7-9	-259 000	-253 160	5 840	-269 000	-10 000	Jun-22
Nybyggnation Stensättersskolan F-6	-188 946	-186 366	2 580	-191 000	-2 054	Jun-22
Äldreboende Strandgården ombyggnation	-42 100	-42 178	-78	-43 100	-1 000	Jun-22
Tillbyggnad Sandbäcksskolan F-6	-41 000	-33 702	7 298	-37 100	3 900	Maj-22
Nybyggnation Skogsborgshallen F-6	-35 700	-33 188	2 512	-35 000	-700	Jun-22
Pågående investeringsprojekt						
Äldreboende Furuliden ombyggnation	-110 000	-3 138	106 862	-110 000	0	Dec-23
Ombyggnation Tallåsskolan 7-9	-58 000	-6 236	51 764	-58 000	0	Jun-23
Nybyggnation Forssjö förskola	-39 000	-16 991	22 009	-39 000	0	Jun-23
Sandbäcksskolan ombyggnation	-15 300	-366	14 934	-16 000	-700	Jun-23
Äldreboende Pantern ombyggnation	-17 000	-266	16 734	-17 000	0	Jun-23
Safirenhuset ventilation	-37 200	-32 234	4 966	-37 200	0	Dec-22

Ett antal stora investeringsprojekt har färdigställts under sommaren. Såväl Stensättersskolan som Skogsborgsskolans idrottshall och Järvenskolans tillbyggnad har tillträtts och ombyggnation av Tallåsskolan har påbörjats. I budgeten har det avsatts ytterligare medel för skolbyggnationerna som inte är specificerade till respektive projekt och som därför inte ingår i beslutad totalutgift i tabellen ovan.

Ombyggnationen av Strandgårdens äldreboende färdigställdes i augusti. Renoveringarna av Furulidens och Panterns äldreboenden kommer att påbörjas i år, men inte förrän under senhösten.

Nybyggnationen av förskolan i Forssjö är påbörjad. När denna är färdig och tillträdd kommer den tidigare förskolan omvandlas till lektionssalar för skolan.

Inom KVVAB projekteras ett antal större projekt, men då dessa ännu inte är påbörjade är de inte upptagna i tabellen.

Bilagor

Bilaga 1: Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag

I tabellen redovisas aktuell status för uppdrag som kommunfullmäktige har beslutat om i övergripande plan med budget 2022-2024 och som enligt beslutet ska redovisas i delårsrapport och årsredovisning.

I redovisningen används dessa symboler:

- Pågår
- Genomfört

Status	Uppdrag	Kommentar
	Öka kommunens tillgänglighet genom fortsatt utveckling av Kontaktcenter KS	Ett konsultföretag är anlitat för att ta fram en utvecklingsplan för Kontaktcenter. Utifrån en nulägesanalys samt ett kunskapsseminarium konkretiseras en plan för utveckling av Kontaktcenter. Samtliga förvaltningar kommer att vara delaktiga i delar av framtagandet av planen.

Bilaga 2: Volymutveckling

Volymmåttan speglar utvecklingen inom nämndernas större verksamhetsområden. I bilagan redovisas volymutvecklingen under perioden januari till och med augusti 2022 samt en prognos för utfallet per helår 2022. Detta kan jämföras med utfallet för motsvarande perioder 2021. Större förändringar kommenteras.

Kommunstyrelsen	Jan-aug 2022	Prognos 2022	Jan-aug 2021	Utfall 2021
Leverantörsfakturer	50 936	82 000	52 054	80 309
varav elektroniska fakturer (%)	92%	98%	90%	90%
Lönespecifikationer	36 339	68 000	45 355	67 366
Fullvärdiga e-tjänster	126	130	117	124
Ärenden hos konsumentvägledningen	167	300	119	240
Inkomna ärenden budget- och skuldrådgivningen	165	280		
Företagsbesök enligt näringslivsrådets samverkansprogram	29	70	26	70

Antalet fakturer har minskat jämfört med föregående år, vilket bland annat är en följd av stora inköp av utrustning som krävdes inom verksamheterna under pandemin. Andelen elektroniska fakturer har ökat med två procentenheter jämfört med samma period föregående år. Denna ökning är enligt plan, då det innebär smidigare processer med mindre manuell hantering. Antalet lönespecifikationer ligger inom planerad nivå, minskningen jämfört med föregående år beror på färre antal anställda.

Antalet fullvärdiga e-tjänster ökar inte i samma takt som tidigare år då fokus ligger på att kvalitetssäkra och gallra inaktuella e-tjänster.

För att hantera det höga trycket på Kontaktcenter och kunna fokusera på de konsumentärenden som kommer in, sker konsumentvägledningen idag under vissa tider två dagar i veckan, vilket kan komma att leda till färre antal ärenden. Volymmåttet rörande budget- och skuldrådgivningsärenden är nytt för i år. Med anledning av räntehöjningar och prisökningar på bland annat livsmedel, elpriser och drivmedel prognostiseras antalet budget- och skuldrådgivningsärenden att öka.

Bildningsnämnden	Jan-aug 2022	Prognos 2022	Jan-aug 2021	Utfall 2021
Barn i förskola inkl. pedagogisk omsorg	2 024	1 920	2 057	1 964
Elever i grundskola	4 090	4 084	4 101	4 097
Elever i grundsärskola	68	67	75	70
Barn i fritidshem	1 433	1 441	1 358	1 431
Elever i gymnasieskolan	1 259	1 249	1 248	1 263
Elever i gymnasiesärskolan	48	53	60	55
Barn i kulturskolans verksamhet (ämneskurs)	595	620	629	629
Barn inskrivna i omsorg på obekvämtid	20	22	19	22
Elever som deltar i modersmålsundervisning	644	640	776	706

Uppgifter om antal barn och elever avser barn och elever folkbokförda i Katrineholm. Mät datum för jan-aug är 15 mars. Prognos för 2022 är snittet för antal barn/elever 15 mars respektive 15 oktober.

I förskolan sker just nu en stor omställning då antalet barn har börjat minska efter att i flera år ha ökat kraftigt. Det minskade barnantalet beror på lägre födelsetal under 2020 och 2021. Även under 2022 ser antalet födda barn ut att fortsätta ligga på en låg nivå. Detta kommer på längre sikt även att påverka grundskola och gymnasieskola.

Även i kommunens grundskolor minskar antalet barn då det har flyttat ut fler elever än det har flyttat in. I kommunens skolor har elevantalet i F-9 minskat med 20 elever under läsåret 2021/22.

Antalet elever i både grundskola och gymnasieskolor har minskat jämfört med förra året. Samtidigt signalerar båda verksamheterna att elevgruppen har förändrats de senaste åren och att många elever har stora behov av extraordinära stödinsatser.

Antalet elever som läser modersmål har minskat betydligt jämfört med förra året. En analys visar att det finns flera orsaker. Bland annat anger elever och vårdnadshavare att de inte tycker att sitt betyg är tillräckligt högt, att kunskapskraven är för höga för elever födda i Sverige, att eleverna behöver lägga mer tid på andra ämnen eller att de slutade då undervisningen flyttade till annan skola. Vidare har flera elever som läste modersmål våren 2021 flyttat. Förra årets distansundervisning kan också ha påverkat.

Bygg- och miljönämnden	Jan-aug 2022	Prognos 2022	Jan-aug 2021	Utfall 2021
Inkomna bygglovsansökningar	226	300	275	358
Strandskyddsärenden	17	22	17	21
Anmälningsärenden, icke lovpliktiga åtgärder	109	170	135	194
Ansökningar om förhandsbesked om bygglov	5	8	7	8
Antagna detaljplaner	3	9	1	4
Tillsynsuppdrag miljöskydd	72	193	43	133
Tillsynsuppdrag hälsoskydd	102	128	122	183
Tillsynsuppdrag livsmedel	122	272	200	236
Inkomna avloppsansökningar	82	200	108	232
Miljö- och hälsoskyddsärenden totalt	1 405	2 200	2 202	2 928

Ärendeinströmningen av bygglov- och anmälningspliktiga åtgärder var mycket högt under januari till april för att sedan minska kraftigt under perioden maj till augusti. Prognosen för inkomna bygglovs-ansökningar har reviderats från 325 till 300 med anledning av minskningen av inkomna ärenden under de senaste månaderna. Antalet strandskyddsdispensansökningar har varit högt, delvis på grund av att luftledningen till Oxelösund som hanterades med 5 separata dispensansökningar. Prognosen på 15 är redan passerad och har skrivits upp till 22.

Prognosen för antagna detaljplaner har reviderats från 12 till 9 på grund av förskjutningar i tidplaner som delvis beror på utdragna upphandlingsprocesser för utredningar. Osäkerheten kring det ekonomiska läget har gjort att vissa exploatörer har varit avvaktande.

Det totala antalet miljö- och hälsoskyddsärenden är betydligt lägre än förra året. Det förklaras dels av att det har skickats ut mer information om åtgärder kring radon förra året, dels att det avloppsinventeringsutskick som gjordes i början av året registrerades redan på föregående år, när inventeringsarbetet i Sködinge-Lerboområdet planerades för både 2021 och 2022. Inlödet av avloppsansökningar är hittills något lägre än förra året, vilket kan innebära att fler avlopp än föregående år behöver inventeras. Prognosen för det totala antalet ärenden har skrivits ner från 2 600 till 2 200 på helår.

Kulturnämnden	Jan-aug 2022	Prognos 2022	Jan-aug 2021	Utfall 2021
Beviljade projekt- och arrangemangsbidrag	21	25		21
Beviljade ungdomsbidrag "Snabba stålar"	3	5		6
Besök på Kulturhuset Ängeln	100 463	150 000	45 242	91 746
Besök i konsthallen	15 266	18 000	6 653	10 308
Utlån av e-media	11 163	18 000		17 970
Utlån per invånare	4,7	7,0	4,25	6,9
varav lån per invånare på huvudbiblioteket	56,9%	55%	45%	46,7%
varav lån per invånare på skolbibliotek/filial	43,1%	45%	55%	53,3%
Besök på Perrongen, Lokstallet	34 534	55 000	24 498	59 813

Nytt för i år är att utfallet redovisas per augusti istället för juni, därför saknas jämförelse med jan-aug 2021 för vissa mått.

Volymutvecklingen inom kulturnämndens verksamhetsområde återspeglar tydligt effekten av de lättade pandemirestriktionerna. Ett ökat antal besökare inom verksamheterna och fler utlån per invånare på biblioteket är tydliga exempel. Den ökade andelen utlån på huvudbiblioteket hör samman med att Kulturhuset Ängeln höll stängt för fysiska besök under en stor del av motsvarande period förra året. Ytterligare ett tecken på kulturens återstart av publika arrangemang är att antalet beviljade arrangemangsbidrag vid delåret redan är lika många som under hela föregående år.

Service- och tekniknämnden	Jan-aug 2022	Prognos 2022	Jan-aug 2021	Utfall 2021
Besök i Duveholmshallen	Nytt mått	Nytt mått		Nytt mått
Besök i simhallen	53 211	125 000		37 608
Avtal med föreningar	61	56		61
Asfaltsbeläggning, antal kvadratmeter	5 650	32 000		38 843
Lunchportioner förskola	183 878	260 000		260 972
Lunchportioner grundskola	312 385	580 000		545 965
Lunchportioner Duveholmsgymnasiet och KTC	59 934	130 000		95 022
Dagsportioner särskilt boende för äldre	87 553	130 000		131 247
Portioner matlåda äldreomsorg	49 616	75 000		80 729
Inkommande samtal per dag i växeln	570	600	575	580
Bilar inom bilsamordningen	121	115	118	123

Nytt för i år är att utfallet redovisas per augusti istället för juni, därför saknas jämförelse med jan-aug 2021 för vissa mått.

En ny teknik för att mäta antalet besökare i Duveholmshallen är under framtagande. Arbetet har försenats men målsättningen att kunna färdigställa detta under 2022 kvarstår.

Det låga utfallet avseende asfaltsbeläggning beror på att kommunen ingått avtal med en ny entreprenör som introducerats under våren. Merparten av de planerade jobben kommer att genomföras under hösten.

Antalet matportioner har efter pandemin återgått till normala värden. Antalet producerade matlådor för äldre fortsätter att öka lite. Utfallet avser leverans till både Katrineholms och Flens kommuner.

Socialnämnden	Jan-aug 2022	Prognos 2022	Jan-aug 2021	Utfall 2021
Hushåll med utbetalt försörjningsstöd, antal per månad	427	420	512	500
Ensamkommande barn och unga	18	17	18	16
Vårddyg i familjehem, ensamkommande barn och unga	3 237	4 500	2 980	4 475
Vårddyg i stödboende/HVB, ensamkommande barn och unga	775*	1 200	1 925	2 490
Vårddyg i familjehem, barn och unga exkl ensamkommande	15 300	22 000	14 700	26 450
Vårddyg på institution, barn och unga exkl ensamkommande	3 350	5 100	4 525	5 850
Antal utnyttjande vårddyg på institution, vuxna	5 610*	8 000	3 850	6 400
Antal utnyttjade vårddyg på Vårnäs, öppet intag	888	1 300	461	841
Pågående insatser, kontaktfamiljer/kontaktpersoner	56	60	69	80
Spelmissbruksärenden	8	7		6
Kvinnofridsärenden	72	105	66	68
Sociala kontrakt	55	50	79	73
Stadigvarande serveringstillstånd	38	38	35	35

* Ej jämförbart med föregående år, från och med 2022 redovisas vårddyg för ensamkommande över 18 år som vårddyg för vuxna.

Antal hushåll med utbetalt försörjningsstöd har minskat med 85 hushåll jämfört med motsvarande period 2021. Om minskningen fortsätter på samma sätt som under förra året är bedömningen att prognosen för 2022 kommer uppnås. Minskningen förklaras både av att färre söker ekonomiskt bistånd, och att fler hushåll går ut i jobb, studier eller får annan ersättning, exempelvis pension och sjukersättning. Arbetet för att minska felaktiga utbetalningar har också medfört att ett antal hushåll har avslutats.

Antalet ensamkommande barn och unga är lika många som föregående år samma period. Det har kommit fler yngre barn som placerats i familjehem 2022. Antalet vårdtygn för ensamkommande i stödboende/HVB har minskat jämfört med samma period föregående år. Minskningen beror dels på att några placeringar har avslutats samt att några placerade har flyttat till kommunens egna stödboende. Dessa dygn redovisas under "Antal utnyttjade vårdtygn på institution, vuxna" vilket är nytt för 2022.

Antalet vårdtygn på HVB och i familjehem för övriga barn och unga följer prognosen. Dock är fler än tidigare placerade på SIS och i konsulentstödda familjehem, vilket gör att kostnaderna är högre än budgeterat.

Antalet vårdtygn på institution för vuxna har ökat jämfört med samma period föregående år. Dels kan det förklaras med att ensamkommande som placerats i kommunens egna stödboende redovisas under denna post. En annan förklaring är att kommunens egna stödboende inte kunde ha full beläggning under delar av förra året på grund av Covid-19. Ytterligare en förklaring är att placeringstiderna är längre för varje klient än förra året.

Antalet sociala kontrakt fortsätter att minska jämfört med samma period föregående år. Det rör sig om 24 färre kontrakt. Detta kan härledas till att det finns fler lediga lägenheter på marknaden och att de privata fastighetsägarna inte kräver enkel borgen i samma utsträckning.

Viadidaktnämnden	Jan-aug 2022	Prognos 2022	Jan-aug 2021	Utfall 2021
Producerade verksamhetspoäng gymnasial nivå	299 571	500 000	420 386	542 548
Producerade verksamhetspoäng grundläggande nivå	57 649	80 000	84 116	100 512
Studerande inom svenska för invandrare, sfi	517	700	565	681
Studerande inom samhällsorientering	557	600	489	693
Studenter som i sina eftergymnasiala studier använder lokaler och service vid lärcenter Campus Viadidakt	214	220	179	238
Mottagna ungdomar inom aktivitetsansvaret	101	200	102	142
Deltagare i arbetsmarknadsåtgärd i Katrineholm anvisade av socialförvaltningen	158	250	184	219
Deltagare i arbetsmarknadsåtgärd i Vingåker anvisade av socialförvaltningen	52	80	59	76
Deltagare i arbetsmarknadsåtgärd i Katrineholm anvisade av Arbetsförmedlingen	57	80	65	78
Deltagare i arbetsmarknadsåtgärd i Vingåker anvisade av Arbetsförmedlingen	21	40	21	26
Ungdomar 16-25 år från Katrineholm på Viadidakt ungdomstorg	42	70	36	46
Ungdomar 16-25 år från Vingåker på Viadidakt ungdomstorg	14	20	9	11
Feriearbetare i Katrineholm	354	340	278	278
Feriearbetare i Vingåker	72	110	77	77

* För vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå gäller att 20 verksamhetspoäng motsvarar en veckas heltidsstudier för en elev.

Antalet producerade poäng på gymnasial nivå har minskat i jämförelse med föregående år. Tänkbara förklaringar är att konjunkturen på arbetsmarknaden haft en fortsatt god utveckling, men också att antalet kursstarter varit färre än 2021. Ytterligare en faktor är att en majoritet av eleverna hos en av de externa anordnarna avslutade en längre utbildningsinsats under våren.

Även på grundläggande nivå har antalet producerade poäng minskat, vilket föranlett en nedskrivning av prognosen. Minskningen kan förklaras av ett minskat elevunderlag då antalet elever på studieväg tre inom sfi, som majoriteten av de studerande på grundläggande nivå kommer från, har minskat. En annan påverkande faktor kan vara mer begränsade möjligheter att läsa kurser på grundläggande nivå på distans via extern anordnare.

Studenter som läser eftergymnasiala studier och som nyttjar Campus Viadidakts resurser och lokaler har fortsatt öka i enlighet med prognosen. I jämförelse med föregående år har antalet aktiva studenter ökat med

27 procent. Det är en effekt av att Campus Viadidakt erbjuder fler utbildningsmöjligheter på plats än tidigare genom olika samarbeten.

Antalet deltagare vid Viadidakt arbetsmarknad har minskat. Det har en direkt koppling till antalet beslut om försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen som också har minskat. Prognosen för helåret kommer därmed med stor sannolikhet att understigas. Även anvisningarna från Arbetsförmedlingen är färre, vilket kan antas bero på att personer som skulle kunna ha varit aktuella för Viadidakt arbetsmarknad istället har skrivits in hos Arbetsförmedlingens leverantörer.

Utöver det redovisade antalet ungdomar på Viadidakt ungdomstorg i tabellen har 19 ungdomar i Katrineholm respektive 4 i Vingåker sökt kontakt utan myndighetsbeslut. Ungdomsarbetslösheten har varit relativt låg under 2022, vilket särskilt påverkat volymerna hos Viadidakts ungdomstorg i Katrineholm, och prognosen här har därför skrivits ned.

Viadidakt samordnade i år feriejobb för drygt 530 ungdomar, vilket är något fler än föregående år. Av dessa utgjorde 426 den ordinarie årskullen födda 2005. Resterande var särskilda satsningar finansierade via regionen och staten.

Vård- och omsorgsnämnden	Jan-aug 2022	Prognos 2022	Jan-aug 2021	Utfall 2021
Utförda hemtjänsttimmar per månad, intern regi	16 674	17 000	16 831	16 794
Utförda hemtjänsttimmar per månad, extern regi	5 179	5 800	6 195	6 032
Belagda platser på särskilt boende för äldre	289	305	286	289
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, internt utförd	3 607	4000	5 301	5 017
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, externt utförd	9 729	9 900	11 576	11 392
Personlig assistans enligt LSS, internt utförd	400	400	820	671
Personlig assistans enligt LSS, externt utförd	2 987	3 000	4 205	3 962
Belagda platser på LSS-boende	141	150	141	143
Belagda platser på särskilt boende socialpsykiatri	16	16	16	16
Externa placeringar LSS	7	8	8	10
Externa placeringar SoL	6	6	6	6
Brukare med daglig verksamhet inom LSS per månad	267	270	246	248
Brukare med arbete/sysselsättning inom SoL per månad	42	44	45	44
Beviljade timmar boendestöd per månad	1 381	1 500	1 508	1 511

Volymmått som anges i timmar är ett snitt per månad under angiven period. Volymmått som anger belagda platser eller externa placeringar anger antalet i den sista månaden i angiven period.

Antalet utförda timmar inom hemtjänsten har minskat något jämfört med samma period föregående år. Det har också skett en viss förskjutning från externt till internt utförd hemtjänst. Gällande antalet belagda platser på särskilt boende för äldre beror variationerna främst på de olika stegen i de pågående renoveringarna, som sker i enlighet med den boendepplan som nämnden behandlade i februari 2021. De platser som finns är belagda. I prognosen för 2022 ingår att 16 platser tillkommer i samband med att Strandgården öppnas efter renoveringen.

Antalet ärenden inom personlig assistans varierar naturligt mellan åren och totalt sett har det varit färre ärenden jämfört med föregående år. Det gör att även antalet timmar har minskat. Minskningen gäller såväl internt som externt utförd personlig assistans. Inom daglig verksamhet, LSS, har det skett en större ökning än förväntat efter sommaren. Ökningen, som förväntas fortsätta kommande år, förklaras av fler nya sökande samtidigt som antalet som går i pension är litet. Antalet externa placeringar LSS har minskat, bland annat till följd av att brukare flyttat till annan ort.

Den minskning som skett gällande beviljade timmar i boendestöd beror till största delen på att brukare fått behov tillgodosedda på andra sätt, exempelvis genom plats på särskilt boende inom socialpsykiatrin eller boende inom LSS.

Bilaga 3: Ord- och begreppsförklaringar samt förkortningar

Ord- och begreppsförklaringar

Anläggningstillgång

En ekonomisk tillgång som kan vara fast- eller lös egendom och som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav i verksamheten.

Avskrivningar

Planmässig fördelning av den utgift som motsvarar värdeminskningen under en tillgångs livslängd eller så länge den antas kunna användas. Ska i princip motsvara förslitning eller förbrukning av en anläggningstillgång.

Balansräkning

En översiktlig sammanfattning över den ekonomiska ställningen som inkluderar tillgångar, skulder och eget kapital.

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder. Storleken på det egna kapitalet beror på hur tillgångar och skulder värderas. Det egna kapitalet består av ingående eget kapital samt årets vinst/förlust.

Exploateringsverksamhet

Exploateringsverksamhet innebär åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för bostads-, affärs- och industriändamål. I exploateringsverksamheten ingår också att bygga gemensamma anläggningar, som exempelvis gator, grönområden och VA. Exploateringsverksamheten fördelas mot driftprojekt, exploateringsprojekt samt investeringar beroende på typ av kostnad och intäkt. Till driftprojekt hör bland annat gatukostnadsersättningar samt kostnader som hänförs till planering och förstudier. Exploateringsprojekt avser omsättningstillgångar som iordningställts i avsikt att säljas. Investeringar avser tillgångar som inte ska avyttras, till exempel mark som utgör allmän plats såsom gata och park.

Kortfristiga skulder

Lån och skulder som är hänförliga till den löpande verksamheten och som förfaller till betalning inom ett år.

Långfristiga skulder

Skulder som förfaller till betalning senare än om ett år.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag, driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Omsättningstillgångar

En tillgång som används, omsätts eller förbrukas i verksamheten och som inte är avsedd för ett stadigvarande bruk.

Resultaträkning

För en bestämd period en översiktlig uppställning av intäkter och kostnader, driftverksamheten. För årsredovisningen visar den hur överskottet eller underskottet har skapats för året.

Tillgång

Är något som bedöms medföra ekonomiska fördelar i framtiden. Syftet med innehavet bestämmer bland annat om tillgången är en omsättningstillgång eller anläggningstillgång.

Förkortningar

KS	Kommunstyrelsen	VON	Vård- och omsorgsnämnden
BIN	Bildningsnämnden	KFAB	Katrineholms Fastighets AB
BMN	Bygg- och miljönämnden	KIAB	Katrineholms Industrihus AB
KULN	Kulturnämnden	KVAAB	Katrineholm Vatten och Avfall AB
STN	Service- och teknikenämnden	VSR	Västra Sörmlands Räddningstjänst
SOCN	Socialnämnden		
VIAN	Viadidaktnämnden		